

32006R1974

L 368/15

ОФИЦИАЛЕН ВЕСТНИК НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ

23.12.2006

**РЕГЛАМЕНТ (ЕО) № 1974/2006 НА КОМИСИЯТА
от 15 декември 2006 година**

**за определянето на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета относно
подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските
райони (ЕЗФРСР)**

КОМИСИЯТА НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност,

като взе предвид Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) ⁽¹⁾, и по-специално член 5, параграф 6, второто изречение от член 19, параграф 2, член 32, параграф 1, буква б), третата алинея от член 66, параграф 3, член 70, параграф 1 и член 91 от него,

като има предвид, че:

- (1) Регламент (ЕО) № 1698/2005 установява единна правна рамка за подпомагане от ЕЗФРСР развитието на селските райони в Общността. Правната рамка следва да бъде допълнена от подробни правила за прилагане.
- (2) Във връзка със съгласуваността с мерките, финансирани чрез други инструменти на Общата селскостопанска политика, следва да бъдат дефинирани подробни разпоредби за изключванията от подпомагане развитието на селските райони, преди всичко такива, които касаят изключванията, посочени в член 5, параграф 6 от Регламент (ЕО) № 1698/2005. Инвестиционното подпомагане развитието на селските райони следва да е съобразено с евентуални секторни ограничения и да избягва създаването на свръхпроизводство в съответните сектори.
- (3) Съществува необходимост от правила за актуализацията на националните стратегически планове по отношение на съдържанието им, процедурите и сроковете.
- (4) За да се позволи на държавите-членки и на Комисията да въведат новата програмна рамка бързо и ефективно, следва да се определят сроковете между представянето на програмите за развитие на селските райони и тяхното одобрение от Комисията.
- (5) Следва да бъдат определени подробни правила за представянето на програмите за развитие на селските райони и тяхното преработване. За да се улесни изготвянето на програмите за развитие на селските райони и тяхното разглеждане и одобрение от Комисията, се определят общи правила за структурата и съдържанието на тези програми, по-специално въз основа на изискванията, определени в

член 16 от Регламент (ЕО) № 1698/2005. Освен това, следва да бъдат установени специфични разпоредби за националните рамки, посочени в член 15, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

- (6) С решение на Комисията следва да се приемат само изменения, които касаят значителни изменения в програмите, прехвърляне на средства от ЕЗФРСР между различните оси в рамките на една програма и изменения в размерите на съфинансирането от ЕЗФРСР. Решенията по останалите изменения следва да бъдат вземани от държавите-членки и съобщени на Комисията. Следва да бъде установена процедура за съгласуването на тези уведомления.
- (7) За осигуряване на ефективен и редовен мониторинг, държавите-членки предоставят на разположение на Комисията консолидирана и актуализирана електронна версия на своите програмни документи.
- (8) Регламент (ЕО) № 1698/2005 определя условията за подпомагане на младите земеделски производители. Следва да се определи срокът, в който трябва да бъдат изпълнени тези условия, включително времетраенето на периода, който държавите-членки могат да предоставят на определени бенефициери, за да отговорят на изискването за професионални умения и компетенции. Тъй като подпомагането за млади земеделски производители се предоставя при условие че бъде представен бизнесплан от младия земеделски производител, следва да се определят подробни правила по отношение на бизнесплана и спазването на техните разпоредби от страна на младите земеделски производители.
- (9) По отношение на условията за получаване на подпомагане за ранно пенсиониране, следва да бъде намерено разрешение на проблемите, възникващи в случаите, когато дадено стопанство се прехвърля от няколко прехвърлящи лица или от стопанин арендатор. Нетърговската земеделска дейност на прехвърлящото лице не следва да се ползва от правото да получи подпомагане по Общата селскостопанска политика.
- (10) Следва да се установят уменията и ресурсите, изисквани от органите и институциите, избрани да предоставят консултантски услуги в земеделието, подходящи за подпомагане.
- (11) По отношение на подпомагането за учредяване на услуги за управлението на стопанства, възстановяване на стопанства и консултантски услуги, следва да се установи методологията за постепенно намаляване на подпомагането по тази мярка.

⁽¹⁾ ОВ L 277, 21.10.2005 г., стр. 1. Регламент, изменен с Регламент (ЕО) № 1463/2006 (ОВ L 277, 9.10.2006 г., стр. 1).

- (12) По отношение на инвестициите за модернизиране на земеделските стопанства за съобразяване с нововъведени стандарти на Общността, и в случаите, когато млади земеделски производители трябва да спазват съществуващи стандарти, следва да бъде определена датата, до която да бъдат спазени съответните стандарти.
- (13) По отношение на инвестициите за подобряване на икономическата стойност на горите, се дефинират планове за управление на горите и се определят видовете инвестиции, отговарящи на условията за допустимост. Тези планове се изготвят съобразно с Насоките за общоевропейско оперативно ниво за устойчиво управление на горите, определени в приложението 2 към резолюция L2 (Насоки за общоевропейски критерии, показатели и оперативно ниво за устойчиво управление на горите) на Третата министерска конференция за защита на горите в Европа, състояла се в Лисабон (на 2, 3 и 4 юни 1998 г.)⁽¹⁾.
- (14) По отношение на инвестициите за повишаване на добавената стойност на селскостопанските и горски продукти, с цел да се отговори на нововъведените стандарти на Общността за микропредприятията, следва да бъде определена дата, до която да бъдат спазени съответните стандарти. Следва да бъде определена разделителна линия между инвестиции в дървопреработването, за които се ползва размер на подпомагането, определен от Регламент (ЕО) № 1698/2005, от останалите инвестиции в дървопреработвателния сектор.
- (15) По отношение на сътрудничеството за разработване на нови продукти, процеси и технологии в селското стопанство и хранително-вкусовата и горската промишленост, се дефинират примерни допустими разходи.
- (16) По отношение на спазване на стандартите, размерът на подпомагането за земеделските производители за всеки стандарт се регулира от държавата-членка според степента на ангажиментите, които произтичат от прилагането на стандарта, докато инвестиционните разходи не трябва да се ползват от правото на подпомагане.
- (17) По отношение на подпомагането за земеделските производители, които участват в схема за качество на храните, се специфицират схемите на Общността и критериите за националните схеми, продуктите, които засяга това подпомагане, и видовете преки разходи, които могат да бъдат взети под внимание при изчисляването на размера на помощта.
- (18) За да се осигури взаимно допълване между мерките за насърчаване, определени в член 33 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 и правилата, които се отнасят за действия за информиране и насърчаване, определени с Регламент (ЕО) № 2826/2000 на Съвета от 19 декември 2000 г. относно действията за информиране и насърчаване, свързани със селскостопанските продукти на вътрешния пазар⁽²⁾, се установяват подробни изисквания за подпомагането за насърчаване на качествени продукти, по-специално по отношение на бенефициерите и допустимите дейности. Освен това, за да се избегне риска от двойно финансиране, мерките за информиране и насърчаване, които се подкрепят по силата на Регламент (ЕО) № 2826/2000, не се ползват от правото на подпомагане за развитието на селските райони.
- (19) По отношение на подпомагането за стопанства, произвеждащи за собствени нужди, се определят съдържанието на бизнеспланове и условията за тяхното изпълнение.
- (20) По отношение на подпомагането за групи производители в Малта, се определят специални правила за съобразяване със специфичните характеристики на сектора на селското стопанство в Малта.
- (21) По отношение на подпомагането за по-слабо облагодетелствани райони съгласно член 93 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, системата за подпомагане, въведена с Регламент (ЕО) № 1257/1999 на Съвета от 17 май 1999 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на земеделието (ФЕОГА) и за изменение и отмяна на някои регламенти⁽³⁾ остава в сила до 31 декември 2009 г., при условията на приемането на акт на Съвета, съобразно процедурата, определена в член 37 от Договора. Поради това, член 11 от Регламент (ЕО) № 811/2004 на Комисията от 29 април 2004 г. за определянето на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1257/1999 на Съвета относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на земеделието (ФЕОГА)⁽⁴⁾ остава в сила докато този акт бъде приет от Съвета.
- (22) Следва да се предвидят разпоредби за избягване припокриването, от една страна, между подпомагането за земеделските производители за спазването на стандартите, и плащанията за обекти по Натура 2000, от друга.
- (23) По отношение на подпомагането за агро-екологични мерки и хуманно отношение към животните, минималните изисквания, на които следва да отговарят бенефициерите във връзка с различните видове помощ за агро-екологични мерки и хуманно отношение към животните, следва да осигуряват балансирано прилагане на подпомагането, което е съобразено с целите и по този начин допринася за устойчивото развитие на селските райони. В това отношение от голямо значение следва да бъде въвеждането на методология за изчисляване на допълнителните разходи, пропуснатите доходи и вероятните разходи по сделки, произтичащи от предоставената помощ. Когато помощта се базира на ограничения върху третирането, подпомагането се предоставя единствено, ако тези ограничения могат да бъдат оценени по начин, който дава разумни гаранции за спазването на изискванията на помощта.

(1) http://www.mcpfe.org/mcpfe/resolutions/lisbon/resolution_l2a2.pdf.
 (2) ОВ L 328, 23.12.2000 г., стр. 2. Регламент, изменен с Регламент (ЕО) № 2060/2004 (ОВ L 357, 2.12.2004 г., стр. 3).

(3) ОВ L 160, 26.6.1999 г., стр. 80. Регламент, последно изменен с Регламент (ЕО) № 1698/2005.

(4) ОВ L 153, 30.4.2004 г., стр. 30; коригиран вариант (ОВ L 231, 30.6.2004 г., стр. 24). Регламент, изменен с Регламент (ЕО) № 1360/2005 (ОВ L 214, 19.8.2005 г., стр. 55).

- (24) По отношение на подпомагането за опазване на генетичните ресурси в селското стопанство, се предоставя информация за допустимите операции и описание на бенефициерите. Следва да се предвидят разпоредби за избягване на припокриването с агро-екологичните мерки и за изключване от подпомагането на дейности, които са допустими за подпомагане по рамковата програма за изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности.
- (25) Следва да се дефинират непроизводствените инвестиции, целящи устойчивото използване на земеделската земя.
- (26) За да се осигури еднороден подход при горските мерки е необходимо по целесъобразност да се използва обща дефиниция за горите и залесените зони. Тази дефиниция следва да е съгласувана с дефиницията, използвана от Организацията на ООН по прехраната и земеделието (ФАО) и от Евростат, използвана в преработеното издание от 2005 г. на Оценка на световните горски ресурси. Горите и залесените зони, които не отговарят на критериите за подпомагане по член 42, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 се дефинират по-детайлно.
- (27) Определят се подробни условия за подпомагането за първо залесяване на земеделска земя, по-специално по отношение определянето на земята, която ще бъде залесена, установяване на разходите за земеделския производител и за осигуряване на бързорастящи видове.
- (28) По отношение на подпомагането за земеделска земя, подлежаща на първо въвеждане на агролесовъдни системи, държавите-членки следва да определят максималната плътност на засаждане на горските дървета, като се съобразяват с определени параметри.
- (29) По отношение на подпомагането за възстановяване на горския потенциал и за превантивни действия в гори, класифицирани като високо- или среднорискови по отношение на възникването на горски пожари, това подпомагане се предоставя при спазване на изискването за съобразяване с горските планове за противопожарна защита, установени от държавите-членки. Осигурява се общ подход към дефинирането на превантивни действия срещу горски пожари.
- (30) По отношение на зоните, обозначени в член 50, параграфи 5 и 6 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, се определят условията за тяхното обозначаване. се предприемат мерки за избягване на залесяване, което е вредно за биоразнообразието или по друг начин уврежда околната среда.
- (31) За да се позволи необходимото усвояване на средствата по мярката за диверсификация в неземеделските дейности, посочена в член 52, буква а), подточка i) от Регламент (ЕО) № 1698/2005, се предоставя изчерпателна дефиниция за член на земеделско домакинство, посочен в член 53 от този регламент.
- (32) Подпомагането за публично-частните партньорства, предвидена в член 59, буква д) от Регламент (ЕО) № 1698/2005, следва да бъде съобразено с определени подробни условия.
- (33) По отношение на оста *Leader*, процедурите за избор на местни групи за действие следва да бъдат прозрачни и поставени на конкурсна основа, за да се осигури за подпомагане да бъдат избирани подходящи и висококачествени стратегии за развитие на местно равнище. В зависимост от местните условия, се определят минимални и максимални прагови равнища като общо правило за населението на районите, обхванати от местните групи за действие.
- (34) За да се позволи възможно най-пълно изпълнение на стратегиите за местно развитие, подпомагането за текущи разходи на местните групи за действие следва да бъде ограничено.
- (35) Проектите за сътрудничество, изпълнявани от местни групи за действие, следва да отговарят на определени условия. Между Комисията и държавите-членки следва да се въведе координирана процедура за улесняване на избора на проекти за транснационално сътрудничество.
- (36) По отношение на техническата помощ, следва да се предвидят разпоредби за съфинансиране по програми за развитие на селските райони, които обхващат райони, които отговарят на условията на Целта за конвергенцията и други райони, както и детайлни допълнителни възможности и краен срок за създаване на националната селска мрежа.
- (37) Следва да бъдат определени правила, които са общи за няколко мерки, по-специално по отношение на изпълнението на интегрирани операции, инвестиционни мерки, прехвърляне на стопанството през периода от време, за който е предоставена помощ като условие за предоставянето ѝ, увеличаването на площта на стопанството, и дефинирането на различни категории непреодолима сила или извънредни обстоятелства.
- (38) Държавите-членки следва да предприемат всички необходими мерки и въведат съответни разпоредби, за да гарантират, че всички мерки за развитие на селските райони са доказуеми и контролируеми. Държавите-членки следва да осигурят техните разпоредби за контрол да дават достатъчно гаранции, че са спазени критериите за допустимост и останалите ангажменти. По-специално, за изчисленията на плащанията по някои мерки държавите-членки следва да приведат доказателства за адекватността и точността на изчисленията чрез необходимия експертен опит.

- (39) Следва да бъдат определени подробни правила за субсидирането на лихви по кредити и някои форми на финансови механизми, където това е уместно. Също така, следва да бъдат определени условията, които управляващите органи могат да прилагат за стандартните разходи и възможността за признаването на нефинансовия принос за допустим разход, с цел да се осигури ефективно и хомогенно управление. За да се осигури по-добра целенасоченост на инвестиционните операции, следва да има набор от общи правила за дефинирането на допустимите разходи. Общи правила са необходими също и за случаите, когато компетентните органи на държавата-членка решат да изплащат авансово суми на бенефициерите, които получават инвестиционно подпомагане.
- (40) За да се осигури спазването на правилата и процедурите за държавни помощи, следва да се определят специфични разпоредби за някои мерки, съфинансирани от ЕЗФРСР и за допълнителното национално финансиране.
- (41) За да се осигури информиране и публичност на дейността за развитие на селските райони, които се ползват от подпомагане на ЕЗФРСР, програмите за развитие на селските райони следва да включват комуникационен план, чието съдържание следва да бъде определено. В този смисъл следва да бъдат определени задълженията на управляващите органи и на бенефициерите, за да се осигури по-съгласуван подход.
- (42) За да се повиши прозрачността във връзка с изразходването на помощта от ЕЗФРСР, списъкът на бенефициерите, наименованията на операциите и размерите на публичните средства, предоставени за операциите, следва да се публикуват от държавите-членки ежегодно в електронен вид или по друг начин. Предоставянето на тази информация на разположение на обществото е с цел да се повиши прозрачността на дейността на Общността в областта на развитието на селските райони, да се подобри разумното финансово управление на съответните публични средства, и по-специално да се засили контрола върху изразходваните публични средства, и накрая — да се избегне нарушаване на принципите на конкуренцията между бенефициерите по мерките за развитие на селските райони. При превеса на целите, които се поставят, е оправдано по отношение на принципа на пропорционалността и изискването за защита на личните данни, да се предвиди публикуване само на обща информация, която да не излиза извън рамките на необходимото за едно демократично общество, за да бъдат предотвратени нередности.
- (43) По отношение на мониторинга, следва да бъдат определени подробностите около годишния доклад за напредъка, предвиден по силата на член 82 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, както и общи показатели като част от Общата рамка за мониторинг и оценка, посочена в член 80 от този регламент.
- (44) За да се гарантира сигурността на електронния обмен на информация между Комисията и държавите-членки, следва да се въведе информационна система. Следва да се определят съдържанието и функционирането на тази система и правата за достъп до нея.

- (45) Новите правила за прилагане следва да заменят тези, определени за прилагането на Регламент (ЕО) № 1257/1999. Поради това, Регламент (ЕО) № 817/2004 следва да бъде отменен, считано от 1 януари 2007 г.
- (46) Предвидените в настоящия регламент мерки са съобразени със становището на Комитета за развитие на селските райони,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Приложно поле

Член 1

Настоящият регламент определя подробни правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1698/2005 по отношение на принципите и общите правила за подпомагане на развитието на селските райони, специфичните и общи разпоредби за мерките за развитие на селските райони и разпоредбите за допустимост и административните разпоредби, с изключение на тези за контрол.

ГЛАВА II

Общи правила

Раздел 1

Допълняемост, последователност и съгласуваност

Член 2

1. Последователността, посочена в член 5 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, се осигурява:

- между мерките за подпомагане на развитието на селските райони, от една страна, и мерките по прилагане на други инструменти за подпомагане на Общността, и по-специално мерките, изпълнявани по схемите за директно и друг вид подпомагане на Общата селскостопанска политика и мерките за здравето на животните и растенията, от друга;
- между различните мерки за подпомагане на развитието на селските райони.

2. Когато подпомагането по Регламент (ЕО) № 1698/2005 може по изключение да се предостави съобразно с член 5, параграф 6 от този регламент, държавите-членки осигуряват по отношение на мерките, попадащи в обхвата на схемите за подпомагане, изброени в приложение I към този регламент, даден бенефициер да може да получи подпомагане за определена операция само по една схема.

За тази цел, когато включват мерки, съдържащи подобни изключения в своите програми за развитие на селските райони, държавите-членки описват в тези програми критериите и административните правила, които ще прилагат за съответните схеми за подпомагане.

3. Когато една обща организация на пазар, включително схемите за директно подпомагане, финансирани от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) налагат ограничения върху производството или върху подпомагането на Общността на равнището на отделния земеделски производител, отделното стопанство или преработвателно предприятие, по Регламент (ЕО) № 1698/2005 не се предоставя подпомагане за инвестиции, които биха увеличили обема на производството отвъд тези ограничения.

когато предлаганата преработена програма изпълни условията, посочени в първа алинея от член 18, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

2. Датите за определяне на сроковете, предвидени в параграф 1 от настоящия член, се определят съобразно с член 63, параграфи 6 и 8, където е приложимо.

Член 5

1. Съдържанието на програмите за развитие на селските райони, посочено в член 16 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, се изготвя съобразно приложение II към настоящия регламент.

Предварителната (ex ante) оценка, посочена в член 85 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 се включва като приложение към програмата за развитие на селските райони.

2. Националните рамки, посочени от член 15, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 съдържат информация, обща за няколко мерки. Регионалните програми за развитие на селските райони могат да съдържат само допълнителна информация за тези мерки, при условие че тази информация, съдържаща се едновременно в националните рамки и в регионалните програми, отговаря на изискванията на приложение II към настоящия регламент.

3. Държавите-членки предоставят на разположение на Комисията електронна версия на техните програми за развитие на селските райони и национални рамки, осъвременени след всяко изменение, включително стандартните таблици от приложение II към настоящия регламент, съответстващи на информацията, която се изисква съобразно с член 16, букви г), д) и е) от Регламент (ЕО) № 1698/2005. Държавите-членки изпращат на Комисията искания за изменения в програмите и в националните рамки по електронен път съгласно член 63 от настоящия регламент.

Раздел 3

Изменения в програмите за развитие на селските райони

Член 6

1. Измененията в програмите за развитие на селските райони спадат към следните категории:

- преразглеждания, посочени в член 19, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1698/2005;
- преразглеждания, произтичащи от координационни процедури за усвояването на финансовите ресурси, съгласно член 77, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005;
- други изменения, невяклучени в букви а) и б) от настоящия параграф.

2. Измененията в програмите, посочени в букви а) и б) от параграф 1, могат да се предлагат само след втората година на изпълнение на програмата.

Раздел 2

Стратегия и програмиране

Член 3

1. Националните стратегически планове могат да се актуализират в рамките на програмния период. При тази актуализация се взема под внимание един, или едновременно и двата следващи елемента:

- актуализацията засяга един или повече от елементите, изброени в член 11, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 и/или една или повече от стратегическите насоки на Общността, посочени в член 9 от този регламент;
- актуализацията касае изменения в една или повече от програмите за развитие на селските райони, посочени в член 6, параграф 1 от настоящия регламент.

2. Член 12, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 се прилага *mutatis mutandis* за актуализации на националните стратегически планове.

3. За да се осигури достатъчно време за адаптирането на програмите за развитие на селските райони, последната актуализация на националния стратегически план се изпраща в Комисията найкъсно до 30 юни 2013 г.

4. Националните стратегически планове се утвърждават или актуализират след одобрение на програмите за развитие на селските райони, преди всичко в светлината на количественото измерване на целите и задачите, произтичащи от предварителната оценка на тези програми.

Член 4

1. Комисията одобрява представените от държавите-членки програми за развитие на селските райони в шестмесечен срок след датата на получаване на програмата в Комисията. В случаите, когато програмите за развитие на селските райони са представени преди датата на влизане в сила на настоящия регламент, шестмесечният срок започва да тече от тази дата.

В случаите, когато се прилага втора алинея от член 18, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, предвиденият в първата алинея от настоящия параграф шестмесечен срок започва да тече от датата,

3. Предложенията за изменения в програмите за развитие на селските райони надлежно се обосновават, и по-специално дават следната информация:

- а) причините и всички трудности по прилагането, оправдаващи измененията;
- б) очакваните последици от изменението;
- в) връзката между изменението и националния стратегически план.

Член 7

1. За преразглеждания на програмата, посочени в член 6, параграф 1, буква а) от настоящия регламент, се взема решение по силата на първото изречение на член 19, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 по искане на държава-членка, когато:

- а) преразглеждането надхвърля тавана на допустима гъвкавост между осите, посочен в член 9, параграф 2 от настоящия регламент;
- б) преразглеждането променя размерите на съфинансирането от Общността, посочени в член 70 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, както те са определени в одобрената програма за развитие на селските райони;
- в) преразглеждането променя общия размер на приноса на Общността за целия програмен период и/или разбивките по години, без да променя размерите на финансовия принос за предходни години;
- г) преразглеждането въвежда изменения, свързани с изключенията, посочени в член 5, параграф 6 от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

Решението се взема до шест месеца след датата на получаване в Комисията на искането на държавата-членка.

2. Освен в случаите на спешни мерки поради природни бедствия, искания за преработване на програмите, съгласно член 6, параграф 1, буква а) не се подават повече от веднъж на календарна година и на програма.

За преразглеждания съгласно параграф 1, буква в) държавите-членки изпращат исканията най-късно до 30 септември всяка година.

За преразглеждания съгласно параграф 1 държавите-членки изпращат в Комисията последните си искания за преразглеждане най-късно до 30 юни 2013 г.

Член 8

1. Държавите-членки с регионално програмиране могат да представят преразглеждания на програмите си, съгласно член 6, параграф 1, буква б) за прехвърляне на финансов принос от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) между регионалните програми за конкретни години, когато:

- а) не се променя общият принос от ЕЗФРСР за една програма за целия програмен период;
- б) не се променя общият размер на подпомагането от ЕЗФРСР за съответната държава-членка;
- в) не се променят разбивките на програмата по години, за годините, предхождащи годината на преразглеждането;
- г) са съобразени с годишния размер на подпомагането от ЕЗФРСР за съответната държава-членка;
- д) не се намалява бюджетът за постигане на целта Сближаване, посочен в националния стратегически план съгласно член 11, параграф 3, буква е) от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

2. Финансовите таблици на съответните програми се адаптират за отразяване на прехвърлянето, посочено в параграф 1.

Преразгледаните финансови таблици се изпращат в Комисията най-късно до 30 септември на календарната година, в която се извършва прехвърляне. Последната година, в която могат да бъдат изпратени подобни преразглеждания е 2012 г.

В срок до три месеца след получаване на искането от държавата-членка, Комисията приема решение за одобрение на новите финансови таблици. Процедурата, посочена в член 90, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 не се прилага.

3. Искания за преразглеждане на програмите, съгласно член 6, параграф 1, буква б), следва да се подават не повече от веднъж на календарна година.

Член 9

1. Измененията, внасяни в програмите от държавите-членки, съгласно член 6, параграф 1, буква в), могат да включват изменения във финансовите разбивки по мерки в рамките на една ос, както и нефинансови изменения, касаещи въвеждането на нови мерки, оттеглянето на съществуващи мерки, или информиране и описание на съществуващите мерки в програмата.

2. На държавите-членки следва също така се разрешава да правят измененията, посочени в член 6, параграф 1, буква в), като извършват прехвърляне в рамките на една календарна година от и към която и да е от осите, на суми в размер до 1 % от общия финансов принос от ЕЗФРСР за програмата за целия програмен период.

3. Измененията в програмите, посочени в параграфи 1 и 2 могат да бъдат направени най-късно до 31 декември 2015 г., при условие че държавите-членки уведомяват за тези изменения най-късно до 31 август 2015 г.

4. Освен в случаите на спешни мерки поради природни бедствия, за измененията, посочени в параграфи 1 и 2, се правят уведомления не повече от три пъти за календарна година и за програма, при условие че през календарната година, в която се правят трите уведомления, е спазван таванът от 1 %, посочен в параграф 2.

5. Измененията, посочени в параграфи 1 и 2 от настоящия член, следва да са съвместими с нормите, определени в член 17 от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

6. Измененията, посочени в параграфи 1 и 2 от настоящия член, се съобщават на Комисията. Комисията прави оценка на:

- а) спазването на Регламент (ЕО) № 1698/2005;
- б) съответствието със съответния национален стратегически план;
- в) спазването на настоящия регламент.

Комисията информира държавата-членка за резултатите от тази оценка в срок до четири месеца след датата на получаване от Комисията на искането за изменения в програмата. Когато измененията не отговарят на един или повече от параметрите на оценката, посочени в първия абзац, четиримесечният срок спира да тече докато Комисията не получи отговарящи на изискванията изменения.

Когато Комисията не информира държавата-членка за резултатите в рамките на четиримесечния срок, съгласно втората алинея, измененията следва да се считат за приети и влизат в сила след изтичането на четиримесечния срок.

Член 10

1. По смисъла на втора алинея от член 71, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, държавите-членки носят отговорността за разходите между датата, на която в Комисията е получено искането им за преразглеждане или изменения на програмата, съгласно член 6, параграф 1 от настоящия регламент, и датата на решението на Комисията, взето по силата на членове 7 и 8 от настоящия регламент, или тази на приключване на оценката за съответствие на измененията, съгласно член 9 от настоящия регламент.

2. В случаи на спешни мерки поради природни бедствия, допустимостта на разходите, свързани с измененията в програмата, посочени в член 6, параграф 1 може да започне от по-ранна дата от определената във втората алинея от член 71, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

Член 11

Изменения в националните рамки, посочени в член 15, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 попадат в обхвата на

разпоредбите на член 6, параграф 1, буква в) от настоящия регламент. Член 9, параграфи 3 и член 6 се прилагат *mutatis mutandis* за тези изменения.

Член 12

В случай на изменения в законодателството на Общността или приемане на ново законодателство, програмите за развитие на селските райони се изменят в съответствие с новото или изменено законодателство, както е необходимо, съобразно с член 6, параграф 1. Тези изменения не се считат към годишния брой на измененията, посочен в член 7, параграф 2, член 8, параграф 3 и член 9, параграф 4. Член 6, параграф 2 не се прилага за такива изменения.

ГЛАВА III

Мерки за развитие на селските райони

Раздел 1

Мерки за развитие на селските райони по оси

Подраздел 1

Ос 1

Член 13

1. Условието за подпомагане за започване на дейност от млади земеделски производители, определени в член 22, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, са изпълнени към момента, когато се подава заявлението за отпускане на помощ.

Въпреки това, може да се разреши период ненадвишаващ 36 месеца след датата, на която се взема индивидуалното решение за отпускане на помощ, за да се изпълнят изискванията, свързани с професионалните умения и компетентност, посочени в член 22, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 1698/2005, ако младият земеделски производител се нуждае от период на приспособяване с оглед установяване или реструктуриране на стопанството, при условие че бизнеспланът, посочен в буква в) на този параграф, предвижда тази необходимост.

2. Бизнеспланът, посочен в член 22, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕО) № 1698/2005, дава описание минимум на:

- а) първоначалното състояние на земеделското стопанство и специфичните ориентири и цели за развитието на дейността на новото стопанство;
- б) подробна информация за инвестициите, обучението, съветите и други дейности, необходими за развиване дейността на земеделското стопанство.

3. Изпълнението на изискванията на бизнесплана се оценява от компетентните органи най-късно до пет години след датата, на която се взема индивидуалното решение за отпускане на помощ. Като се съобразяват с обстоятелствата, при които се изпълнява бизнесплана, държавите-членки определят условията за възстановяване на подпомагането, която младият земеделски производител вече е получил, ако той не е успял да изпълни предвиденото в бизнесплана към момента на извършване на оценката.

4. Индивидуалното решение за отпускане на помощ за започване на дейност от млади земеделски производители се взема не по-късно от 18 месеца след започването на дейността, съгласно разпоредбите, които са в сила в държавата-членка. В случаите на подпомагане под формата на еднократна премия, както това е определено в приложението към Регламент (ЕО) № 1698/2005 и за целите на параграф 3 от настоящия член, държавата-членка може да раздели плащането на максимум пет части.

5. Когато в бизнесплана се упоменава ползването на други мерки за развитие на селските райони, предвидени в Регламент (ЕО) № 1698/2005, държавите-членки могат да вземат решение одобрението на заявлението на младия земеделски производител от страна на компетентните органи да дава достъп и до тези други мерки за подпомагане. В този случай информацията, която трябва да предостави кандидатът, трябва да бъде достатъчно подробна, за да удовлетворява изискванията на заявленията за подпомагане по тези други мерки.

6. В случаите, когато младият земеделски производител не е установен като единствен ръководител на земеделското стопанство, могат да се прилагат специфични условия. Те трябва да бъдат еквивалентни на условията, които се прилагат за млади земеделски производители, установяващи се като единствени ръководители на стопанството.

Член 14

1. Когато дадено стопанство се прехвърля от няколко прехвърлители, цялостното подпомагане за ранно пенсиониране, предвидено по силата на член 23 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 се ограничава до размерите, предвидени за един прехвърлител.

2. Нетърговската земеделска дейност, която прехвърлителят продължава да осъществява, не се ползва от правото да получи подпомагане по Общата селскостопанска политика.

3. Арендатор може да прехвърли освободената земя на собственика, при условие че бъде прекратен договора за наем и са спазени изискванията, касаещи лицето на което се извършва прехвърлянето, определени в член 23, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

4. Държавите-членки могат да предвидят разпоредби освободената земя да остане под грижите на орган, който се ангажира отново да я прехвърли на по-късен етап на лица, които отговарят на условието в член 23, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

Член 15

1. Службите за съвети на земеделски производители, за които може да бъде предоставено подпомагане по силата на член 24 от

Регламент (ЕО) № 1698/2005, следва да отговарят на изискванията по глава 3 на дял II на Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета ⁽¹⁾ и разпоредбите за неговото прилагане.

2. Органите и институциите, избрани да предоставят консултантски услуги за земеделските производители, следва да разполагат с подходящи ресурси от квалифициран персонал, административни и технически средства и консултантски опит и надеждност по отношение на изискванията, условията и стандартите, посочени в букви а) и б) от втора алинея от член 24, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

Член 16

В програмите за развитие на селските райони се въвежда норма за постепенно намаляване на подпомагането за учредяване на управленски, помощни и консултантски услуги, предвидена в член 25 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, като се предвиди намаление на подпомагането на равни суми след първата година от подпомагането по такъв начин, че тя да бъде изцяло преустановена най-късно през шестата година след учредяването на тези услуги.

Член 17

1. В случая на подпомагане за инвестициите за модернизиране на земеделските стопанства за съобразяване с нововъведени стандарти на Общността, както е предвидено във втората алинея от член 26, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, съответните стандарти следва да бъдат спазени в края на гратисния период, предвиден в тази алинея.

2. Когато инвестициите се правят от млади земеделски производители, които получават подпомагане както е посочено в член 22 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, за да спазят съществуващи стандарти на Общността, съответните стандарти следва да бъдат спазени до края на гратисния период, предвиден в третата алинея от член 26, параграф 1 от този регламент.

Член 18

1. По смисъла на член 27, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 плановете за управление на горите, съответстващи на размера и ползването на горските площи, се базират на съответното национално законодателство, както и на съществуващите плановете за земеползване и следва адекватно да обхващат горските ресурси.

2. Операциите за подобряване на икономическата стойност на горите, посочени в член 27 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, се отнасят за инвестиции на нивото на горското стопанство и могат да включват инвестиции за техника за прибиране на дървен материал.

Дейности, свързани с регенерация след окончателна сеч се изключват от възможността да се ползват от подпомагане.

⁽¹⁾ ОВ L 270, 21.10.2003 г., стр. 1.

3. Горите, посочени в член 30, параграф 4 от настоящия регламент, се изключват от приложното поле на първото изречение на член 27, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

Член 19

1. В случай на подпомагане на инвестициите за повишаване на добавената стойност на селскостопанските и горски продукти, с цел да се отговори на нововъведени стандарти на Общността, съгласно втора алинея на член 28, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕО) № 1698/2005, съответните стандарти се спазват до края на gratuitния период, предвиден в тази алинея.

2. В случай на подпомагане на инвестициите за повишаване на добавената стойност на горските продукти, инвестициите, свързани с използването на дървения материал като суровина се ограничават до всички работни операции преди промишлената преработка.

Член 20

Разходите за сътрудничеството за разработване на нови продукти, процеси и технологии в селското стопанство и хранително-вкусовата и горската промишленост, съгласно член 29, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, се отнасят за подготвителни операции, като проектиране, производство, преработка или технологичен развой и изпитания, и материални и нематериални инвестиции, свързани със сътрудничеството, преди използването на новоразработените продукти, процеси или технологии за търговски цели.

Член 21

1. Размерът на подпомагането за спазване на стандартите, основани на законодателството на Общността, посочен в член 31 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, се регулира от държавите-членки за всеки отделен стандарт според степента на ангажиментите, които произтичат от прилагането на стандарта.

2. Разходите, свързани с инвестиции, не се вземат предвид когато се определя годишният размер на подпомагането за спазване на стандартите, основани на законодателството на Общността, посочен в член 31 от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

Член 22

1. Схемите за качество на Общността, посочени в член 32, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 1698/2005 са установените по силата на следните стандарти и разпоредби:

а) Регламент (ЕИО) № 2092/91 на Съвета ⁽¹⁾;

б) Регламент (ЕО) № 509/2006 на Съвета ⁽²⁾;

в) Регламент (ЕО) № 510/2006 на Съвета ⁽³⁾;

г) дял VI на Регламент (ЕО) № 1493/1999 на Съвета ⁽⁴⁾.

2. За да отговарят на условията за допустимост на подпомагането, схемите за качество на храните, признати от държавите-членки, съгласно член 32, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 1698/2005, следва да отговарят на следните критерии:

а) спецификата на готовия продукт по такива схеми произтича от подробни задължения във връзка със земеделските методи, които гарантират:

— специфични характеристики, включително производствения процес, или

— определено качество на готовия продукт, което е значително над пазарните стокови стандарти по отношение на общественото здраве или здравето на животните и растенията, хуманното отношение към животните или защитата на околната среда;

б) схемите включват задължителни продуктови спецификации и спазването на тези спецификации се удостоверява от независим орган;

в) схемите са отворени за всички производители;

г) схемите са прозрачни и осигуряват пълна проследимост на продуктите;

д) схемите отговарят на текущи и прогнозиращи пазарни възможности.

3. Подпомагането се предоставя на земеделски производители, участващи в схема за качество на храните, само ако качеството на продукта или храната е официално признато по силата на регламентите и разпоредбите, изброени в параграф 1, или в схема за качество на храните, официално призната от държава-членка, съгласно параграф 2.

По отношение на схеми за качество на храните, посочени в параграф 1, букви б) и в), подпомагането се предоставя само за продукти, регистрирани в регистър на Общността.

4. Когато подпомагането за участие в схема за качество на храните по Регламент (ЕИО) № 2092/91 на Съвета за конкретен продукт е включено в програма за развитие на селските райони, преките разходи, произтичащи от участието в тази схема за качество не се вземат под внимание за изчисляването на размера на подпомагането в рамките на агро-екологичните мерки за подпомагане на органичното земеделие за същия продукт.

⁽¹⁾ ОВ L 198, 22.7.1991 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 93, 31.3.2006 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 93, 31.3.2006 г., стр. 12.

⁽⁴⁾ ОВ L 179, 14.7.1999 г., стр. 1.

5. По смисъла на член 32, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕО) № 1698/2005, „фиксиран разход“ означава разходите, произтичащи от присъединяването към схема за подпомагане качеството на храните и годишният финансов принос за участието в тази схема, включително когато е необходимо, разходите за проверки, които се изискват за удостоверяване спазването на спецификациите на схемата.

Член 23

1. По смисъла на член 20, буква в), iii) от Регламент (ЕО) № 1698/2005, „група производители“ означава организация под каквато и да е правна форма, която обединява субекти, активно участващи в схема за качество на храните, включена в член 32 от този регламент за определен земеделски продукт или храна. Професионални и/или междупрофесионални организации, представляващи един или повече сектори не могат да се квалифицират като „групи производители“.

2. Действията по информиране и насърчаване, които са допустими за подпомагане по член 33 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 са действия, предназначени да убедят потребителите да купуват земеделските продукти или храни, включени в схеми за качество на храните, като част от програмата за развитие на селските райони по член 32 от този регламент.

Такива дейности поставят акцент върху специфични особености или предимства на съответните продукти, особено върху качеството, специфичните производствени методи, високите стандарти за хуманно отношение към животните и опазване на околната среда, свързани със съответната схема за качество на храните, и могат да включват разпространение на научни и технически знания за тези продукти. По-специално, тези дейности включват организация и/или участие в панаири и изложения, подобни дейности за връзки с обществеността и реклами по различни комуникационни канали или на мястото, където се извършва продажбата.

3. Допустими за подпомагане по член 20, буква в), iii) от Регламент (ЕО) № 1698/2005 са само информационни, насърчителни и рекламни дейности, осъществени на вътрешния пазар.

Тези дейности не подтикваат потребителите да купуват даден продукт поради конкретния му произход, с изключение на продуктите, включени в схемата за качество, въведена с Регламент (ЕО) № 510/2006 и тези по Регламент (ЕО) № 1493/1999. Въпреки това произходът на продукта може да бъде указан, при условие че споменаването му е подчинено на основното послание.

Дейности, свързани с промотирането на търговски марки, не се допускат за подпомагане.

4. Когато посочените в параграф 2 дейности касаят продукт, включен в схема за качество на храните, посочена в член 22, параграф 1, букви а)—в), знакът на Общността, предвиден в тези схеми се изписва на информационните, промоционални и/или рекламни материали.

5. Информационните и промоционални дейности, подкрепяни по силата на Регламент (ЕО) № 2826/2000, не се ползват от правото на подпомагане съгласно член 20, буква в), iii) от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

6. Държавите-членки осигуряват всички проекти на информационните, промоционални и рекламни материали, изготвени в контекста на дейност, за която се получава подпомагане, да отговарят на законодателството на Общността. В този смисъл бенефициерите предават такива проектоматериали на компетентния орган на държавата-членка.

Член 24

1. Бизнес-планът, посочен в член 34 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 следва да е съобразен със следното:

- да привежда доказателства, че земеделското стопанство може да бъде икономически жизнеспособно, като се съобразява, когато това е уместно, с допълняемостта на останалите източници на доход на домакинството на земеделското стопанство;
- да съдържа подробна информация за необходимите инвестиции;
- да описва специфичните ориентири и цели.

2. Когато посоченият в член 34 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 бизнесплан се позовава на използването на други мерки за подпомагане на развитието на селските райони, информацията трябва да бъде достатъчно подробна, за да удовлетворява изискванията на заявленията за подпомагане по тези мерки.

3. По смисъла на член 34, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, като отчитат обстоятелствата, при които се изпълнява бизнесплана, държавите-членки не правят други плащания по подпомагането, ако земеделският производител от стопанство, което произвежда за собствени нужди не спазва разпоредбите на бизнесплана към момента на извършване на оценката.

Член 25

1. В случая на Малта, за да бъде определен минималният размер на подпомагането за даден производствен сектор, където общият обем на производството е изключително малък, съгласно приложението към Регламент (ЕО) № 1698/2005, правото да се ползват от тази минимално подпомагане имат само групи производители, съставляващи минимален процент от производителите във въпросния сектор и представляващи минимален процент от производството в този сектор.

Минималният процент от производителите и от производството, както и въпросните сектори се определят в програмата на Малта за развитие на селските райони.

2. Минималният размер на подпомагането за групи производители в Малта, изчислен на базата на разходите, необходими за сформирването на малка група производители, е определен в приложение III.

Подраздел 2

Ос 2

Член 26

Получателите на подпомагане по силата на член 38 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 не се ползват от правото на подпомагане по член 31 от този регламент по отношение на прилагането на Директиви 79/409/ЕИО ⁽¹⁾ и 92/43/ЕИО ⁽²⁾ на Съвета.

Член 27

1. За целите на член 39, параграфи 1—4 и член 40 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 се прилагат параграфи 2—13 от настоящия член, според случая.

2. Всеки ангажимент за преминаване към екстензивно животновъдство или за промяна в осъществяването на животновъдната дейност следва да е съобразен минимум със следните условия:

- а) пасищната дейност следва да продължи;
- б) следва да се запази цялата пасищна площ на животновъдна единица, като се избягва както свръхпаша, така и недостатъчната паша;
- в) следва да се дефинира плътността на животните, като се отчита броя на всички преживни, които се отглеждат в стопанството, или, когато е поет ангажимент за ограничаване извличането на хранителни вещества от почвата, се съблюдава броя на животните, които се отглеждат в стопанството и имат отношение към въпросния ангажимент.

3. Ангажиментите за ограничаване употребата на торове, препарати за растителна защита или други материали за третиране се приемат единствено, ако тези ограничения могат да бъдат оценени по начин, който дава разумни гаранции за спазването на тези ангажименти.

4. Подпомагането може да се отнася за следните ангажименти:

- а) да се отглеждат местни породи селскостопански животни, които са характерни за района и са заплашени от изчезване в животновъдството;
- б) да се запазят генетични растителни ресурси, които по естествен път са се приспособили към местните и регионални условия и са заплашени от генетична ерозия.

Допустимите животински видове селскостопански животни и критериите за определяне на прага за изчезване в животновъдството на местните породи са дефинирани в приложение IV.

5. Агроекологичното подпомагане и/или подпомагането за хуманно отношение към животните за същото производство не

изключват възможността за ползване на екологичните мерки, прилагани в рамките на организацията на общия пазар, или схемите за директно подпомагане, изброени в приложение I, мерки за здраве на животните и растенията или за развитие на селските райони, различни от агроекологичното подпомагане и подпомагането за хуманно отношение към животните, при условие че това подпомагане е допълнително и съобразено с въпросните мерки.

Различните агроекологични ангажименти и/или ангажименти за хуманно отношение към животните могат да се съчетават при условие че се допълват и са съвместими.

При съчетаване на мерки или ангажименти от посочените в първа и втора алинея, размерът на помощта е съобразен със специфичните пропуснати доходи и с допълнителните разходи, които произтичат от съчетаването.

6. Агроекологичните мерки за земя под угар по силата на член 54 или член 107 от Регламент (ЕО) № 1782/2003 се ползват от правото на подпомагане само ако агроекологичните ангажименти излизат от обхвата на основните изисквания, определени в член 3, параграф 1 от този регламент.

В случаите на подпомагане за планински райони, за необлагодетелствани райони, за земеделски райони, попадащи в Натура 2000 и за земеделски райони, включени в планове за управление на водни басейни съгласно Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽³⁾, агроекологичните ангажименти следва, по целесъобразност, да са съобразени с условията, определени за подпомагането за съответните райони.

7. Всеки ангажимент за хуманно отношение към животните, както това е посочено в член 40 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, следва да осигурява повишени стандарти в минимум една от следните области:

- а) храненето и водопоят да се осъществяват по-близо до естествените нужди на животните;
- б) условията, в които се отглеждат животните, например пространство, места за сън, естествена светлина;
- в) достъп до открито пространство;
- г) липса на систематично осакатяване, изолация, или постоянно връзване;
- д) предотвратяване на патологични състояния, предопределени преди всичко от животновъдните практики и/или условията на отглеждане.

8. Референтното равнище за изчисляване на пропуснатите доходи и на допълнителните разходи, произтичащи от поетите ангажименти следва да бъдат съответните стандарти и изисквания, посочени в член 39, параграф 3 и член 40, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

⁽¹⁾ ОВ L 103, 25.4.1979 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 206, 22.7.1982 г., стр. 7.

⁽³⁾ ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1.

9. Когато ангажиментите обикновено се изразяват в единици, различни от използваните в приложението към Регламент (ЕО) № 1698/2005, държавите-членки могат да изчисляват плащанията въз основа на тези други единици. В тези случаи държавите-членки следва да осигурят спазването на максималните годишни размери, които са допустими за подпомагане от Общността, както те са определени в това приложение. В този смисъл държавата-членка може да:

- а) определи ограничение за броя единици на хектар от стопанството, за които се прилагат агроекологичните ангажименти, или
- б) определи общия максимален размер за всяко участващо стопанство и да осигури плащанията за всяко стопанство да са съвместими с това ограничение.

10. Държавите-членки определят необходимостта да бъде предоставена компенсация за разходи по сделки, съгласно член 39, параграф 4 и член 40, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 на базата на обективни критерии.

По смисъла на член 39, параграф 4 и член 40, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, „разходи по сделки“ означава разходи, свързани с осъществяването на дадена сделка, които не произтичат непосредствено от разходите по изпълнението на ангажимента, за който се отнасят.

Елементът за разходите по сделки следва да се изчислява за цялото времетраене на периода на ангажимента и не следва да надхвърля 20 % от пропуснатите доходи и допълнителните разходи, дължащи се на поетия ангажимент.

11. Държавите-членки могат да разрешат един ангажимент да се преобразува в друг през времетраенето на операцията, при условие че са изпълнени всички следващи условия:

- а) всяко подобно преобразуване е от значителна полза за околната среда или хуманното отношение към животните, или и двете едновременно;
- б) съществуващият ангажимент се засилва в значителна степен;
- в) одобрената програма за развитие на селските райони включва въпросните ангажименти.

По силата на член 43 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, един агроекологичен ангажимент може да бъде преобразуван в ангажимент за първо залесяване на земеделска земя при условията на букви а) и б) от първата алинея от настоящия параграф. Агроекологичният ангажимент се прекратява, без да се изисква възстановяване на сумите.

12. Държавите-членки могат да разрешат агроекологичните ангажименти и/или ангажиментите за хуманно отношение към

животните да могат да се коригират по време на периода, в който се прилагат, при условие че одобрената програма за развитие на селските райони включва възможност за подобно коригиране и че корекцията е надлежно обоснована по отношение на целите на ангажимента.

Тези корекции могат също да бъдат под формата на удължаване на времетраенето на ангажимента.

13. Обменните курсове за животни в животински единици (ЖЕ) са определени в приложение V. Държавите-членки могат да изменят тези курсове при спазването на рамките, дадени в това приложение за съответните категории съобразно обективни критерии.

Член 28

1. Подпомагането по член 39, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 може да обхваща операции, осъществявани от други бенефициери, различни от посочените в член 39, параграф 2 от този регламент.

2. Дейностите, които попадат в агроекологичните ангажименти, посочени в член 27, параграф 4 от настоящия регламент, не се ползват от правото на подпомагане по член 39, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

По член 39, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 не се предоставя подпомагане за дейности, които са допустими по рамковата програма на Европейската общност за изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности.

3. Операции за съхранение на генетични ресурси в селското стопанство, които са допустими да получат подпомагане по член 39, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, включват:

- а) целенасочени действия — действия, които насърчават съхранението, охарактеризирането, събирането и оползотворяването на генетични ресурси *ex situ* и *in situ* в селското стопанство, включително Интернет — базирани описи на текущо съхранени *in situ* генетични ресурси, включително съхранение *in situ*/на място в стопанството и събиране *ex situ* (генни банки) и бази данни;
- б) съгласувани съвместни дейности — дейности за насърчаване на обмена на информация за съхранението, охарактеризирането, събирането и оползотворяването на генетични ресурси в селското стопанство на Общността сред компетентни организации в държавите-членки;
- в) съпътстващи дейности — информационни, разпространителски и консултантски дейности, в които участват неправителствени организации и други имащи отношение заинтересовани страни, курсове за обучение и подготовка на технически доклади.

4. По смисъла на настоящия член се прилагат следните дефиниции:

- а) „съхранение *in situ*“ означава съхранение на генетичен материал в екосистемите и естествените местообитания, и запазване и възстановяване на жизнеспособни популации от видове или диви породи в естествената им среда, а в случая на опитомени породи животни или култивирани растителни видове - в стопанската среда, в която са развили своите отличителни качества;
- б) „съхранение *in situ* в стопанството“ означава съхранение *in situ* и развитие в стопанството;
- в) „съхранение *ex situ*“ означава съхранение на генетичен материал за селското стопанство извън естественото му местообитание;
- г) „събиране *ex situ*“ означава събиране на генетичен материал за селското стопанство, държан извън естественото му местообитание.

Член 29

По смисъла на членове 41 и 49 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 „непроизводствени инвестиции“ означава инвестиции, които не водят до значително увеличаване на стойността или рентабилността на земеделското или горското стопанство.

Член 30

1. По смисъла на член 42, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, се прилагат дефинициите от параграфи 2 и 3 от настоящия член, предмет на някои изключения, които са надлежно пояснени в програмите за развитие на селските райони.

2. „Гора“ означава земна площ, която се простира върху повече от 0,5 хектара с дървета на височина над 5 метра и с покритие на короните над 10 процента, или дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности *in situ*. Тук не се включва земна площ, която е с преобладаващо земеделско или градско ползване.

Включват се и зони в процес на презалесяване, които все още не са достигнали, но се очаква да достигнат покритие на короните от 10 процента и височина на дърветата 5 метра, както и зони временно на дънери в резултат от човешка дейност или природни бедствия, за които се очаква да се възстановят.

Горите включват зони с бамбукови и палмови насаждения, при условие че са спазени критериите за височина и покривка на короната.

Горите включват горски пътища, противопожарни просеки и други малки открити площи, гори в национални паркове, природни

резервати и други защитени зони, като тези от специален научен, исторически, културен или духовен интерес.

Горите включват дървета, служещи за прегради срещу вятър, полезащитни пояси и коридори от дървета с площ над 0,5 хектара и ширина над 20 метра.

Горите включват насаждения предимно с лесозащитна функция, като насаждения с каучукови дървета и коркови и дъбови групи дървета. Групи дървета в земеделски производствени системи, като например тези в овощни насаждения, както и агро-лесовъдните системи се изключват от дефиницията за „гори“. Дърветата в градските паркове и градини също се изключват от дефиницията за „гори“.

3. „Гористи зони“ означава земни площи, които не попадат в категорията „гори“ и се простират на територия над 0,5 хектара, с дървета с височина над 5 метра и покритие на короната между 5 и 10 процента, или дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности *in situ*, или с комбинирано покритие на короните и на храсти, храстовидна растителност и дървета над 10 процента. Понятието не включва земна площ, която е с преобладаващо земеделско или градско земеползване.

4. Следните гори и гористи зони се изключват от обхвата на първото изречение на член 42, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1698/2005:

- а) горски и други залесени земни площи, собственост на държава, район или публичноправно предприятие;
- б) горски и други залесени земни площи, собственост на Короната;
- в) гори, собственост на юридически лица, в чийто капитал има минимум 50 % участие едно от образуванията, посочени в букви а) и б).

Член 31

1. Земеделската земя, допустима за подпомагане за първо залесяване по член 43 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, се определя от държавата-членка и включва земя, върху която редовно се извършва селскостопанска дейност.

Първото залесяване на обект по Натура 2000, определен като такъв съгласно Директиви 79/409/ЕИО и 92/43/ЕИО, следва да бъде съобразено с целите на стопанисването на съответния обект.

2. По смисъла на член 43, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕО) № 1698/2005, понятието „разходи за създаване“ включва разходите за насажденията, разходите за засаждането и разходите, които са непосредствено свързани и необходими за насажденията.

3. По смисъла на член 43, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕО) № 1698/2005, понятието „земеделски производители“ означава лица, които посвещават значителна част от работното си време на селскостопанска дейност и получават от това една съществена част от доходите си съобразно критериите, които следва да бъдат определени от държавата-членка.

4. По смисъла на член 43, параграф 3 и член 44, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, „бързо растящи видове, отглеждани за кратък срок“ означава видове с време за оборот, по-точно периода между двете резитби на един и същ парцел, което е по-малко от 15 години.

Член 32

По смисъла на член 44 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 държавите-членки определят максималния брой дървета, които могат да се засадят на хектар, като се съобразяват с местните условия, с горските видове и с необходимостта от осигуряване на непрекъснатост на земеделското ползване на земята.

Член 33

1. Когато подпомагането по член 48 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 обхваща създаването на горски противопожарни просеки, допустимите разходи могат да съставляват, освен разходите по създаването, и последващите разходи по поддържането на съответните зони.

Подпомагането за поддържане на противопожарни просеки чрез земеделски дейности не се предоставя за зони, които ползват агроecологично подпомагане.

2. Превантивната дейност срещу пожари, посочена в член 48 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, може да обхваща:

- а) създаване на защитна инфраструктура, като например горски пътища, пътеки, водоснабдителни пунктове, противопожарни просеки, сечища, стартиране на дейности по поддържането на противопожарни просеки и сечища;
- б) превантивни горскостопански практики, като контрол над растителността, разреждане и разнообразяване структурата на растителността;
- в) монтиране или подобряване на стационарни технически средства за мониторинг на горски пожари и комуникационна техника.

Член 34

1. Земеделски площи, посочени в член 50, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, включени в планове за управление на водни басейни съгласно Директива 2000/60/ЕО, са допустими за плащанията по силата на член 38 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, ако в тези зони има въведени и се изпълняват съответни планове за управление на водните басейни.

2. Екологичните причини, които определят районите като подходящи за залесяване, посочени в член 50, параграф 6 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 могат да се състоят в предпазване от ерозия и/или изтощаване на почвата, подобряване на биоразнообразието, защита на водните ресурси, предотвратяване на наводнения и смекчаване последствията от промяната на климата, при условие че последното не вреди на биоразнообразието и не предизвиква други увреждания на околната среда.

Подраздел 3

Ос 3

Член 35

По смисъла на член 53 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, „член на земеделско домакинство“ означава физическо или юридическо лице или група физически или юридически лица, независимо от статута на групата и нейните членове по силата на националното законодателство, с изключение на селскостопански работници. Когато членът на земеделското домакинство е юридическо лице или група от юридически лица, той трябва да упражнява селскостопанска дейност в земеделското стопанство към момента на подаване на заявлението за подпомагане.

Член 36

Публично-частните партньорства, посочени в член 59, буква д) от Регламент (ЕО) № 1698/2005, които получават подпомагане за изпълнение на стратегии за местно развитие, следва да отговарят на следните условия:

- а) те изготвят стратегии за местно развитие на субрегионално равнище, основани на характеристиките на района;
- б) те са представителни за операторите от публичния и частния сектор, определени на географското равнище по буква а) от настоящия член;
- в) текущите разходи не надхвърлят 15 % от публичните разходи, свързани със стратегията за местно развитие на всяко отделно публично-частно партньорство.

Подраздел 4

Ос 4

Член 37

1. За прилагането на ос 4, посочена в раздел 4 на глава I на дял IV на Регламент (ЕО) № 1698/2005, държавите-членки или регионите могат да избират да обхванат цялата си територия, или част от нея, като приспособяват съответно критериите за избор на местните групи за действие и районите, които те представляват.

Процедурите за избор на местните групи за действие трябва да са открити за съответните селски райони и да осигуряват възможност за конкуренция между местните групи за действие, изготвящи стратегии за местно развитие.

2. Поканите за набиране на предложения за избор на селски райони, в които да бъдат прилагани стратегии за местно развитие, съгласно член 62, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕО) № 1698/2005, се организират не по-късно от две години след одобряването на програмите. Въпреки това, държавите-членки или регионите могат да организират допълнителни покани за набиране на предложения, особено където по програмата *Leader* могат да работят нови райони, в който случай може да е необходим по-дълъг срок.

3. Населението на всеки район, посочен в член 61, буква а) и член 62, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, като общо правило трябва да бъде не по-малко от 5000 и не повече от 150 000 души.

Въпреки това, в надлежно обосновани случаи ограниченията за 5000 и 150 000 души население могат да бъдат съответно занижени или увеличени.

4. Държавите-членки на Общността в състава ѝ към 30 април 2004 г. се стремят да дават предимство на избора на местни групи за действие, които са включили сътрудничеството в своите стратегии за местно развитие по силата на член 62, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

Член 38

Текущи разходи на местни групи за действие, съгласно член 63, буква в) от Регламент (ЕО) № 1698/2005 следва да бъдат допустими за подпомагане от Общността в рамките на 20 % от общите публични разходи в стратегията за местно развитие.

Член 39

1. Сътрудничеството, съгласно член 65 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, включва минимум една местна група за действие, избрана по оста *Leader*. То се изпълнява на отговорността на една местна група за действие — координатор.

2. Сътрудничеството е отворено за публично-частни партньорства, като посочените в член 59, буква д) от Регламент (ЕО) № 1698/2005 и за други селски райони, в които има създадена организация със следния характер:

- наличие на местна група на географската територия, която е активна в областта на развитието на селските райони, с капацитет да изготви стратегията за местно развитие за тази територия;
- организацията на тази местна група се базира на партньорство между местни дейатели.

3. Сътрудничеството включва осъществяване на съвместни дейности.

За подпомагане по член 65 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 се признават само разходи за съвместна дейност, за управление на евентуални общи структури и за подготвителна техническа помощ.

Разходи за съживяване могат да се признаят за допустими във всички райони, за които се отнася сътрудничеството.

4. Проектите за сътрудничество се избират от компетентния орган на държавата-членка, когато такива проекти на местни групи за действие не са включени в тяхната стратегия за местно развитие по член 62, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1698/2005. В този случай проектите за сътрудничество могат да се подават от местните групи за действие до компетентния орган най-късно до 31 декември 2013 г.

5. Държавите-членки информират Комисията за одобрените проекти за транснационално сътрудничество.

Подраздел 5

Техническа помощ

Член 40

В случай, че програмите за развитие на селските райони обхващат едновременно райони, които отговарят на критериите за финансиране по цел „Сближаване“ и такива, които не отговарят на тези критерии, размерът на финансовия принос от ЕЗФРСР за техническа помощ, посочен в член 70, параграф 3, буква а) от Регламент (ЕО) № 1698/2005 може да бъде определен, като се отчита преобладаващия вид райони според броя им в програмата.

Член 41

1. Необходимата структура за управление на националната селска мрежа, предвидена в член 68 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, може да бъде създадена в рамките на структурата на компетентните национални органи, или чрез избор въз основа на конкурсна процедура. Тази структура трябва да е в състояние да изпълнява задачите, посочени в параграф 2, буква б) от този член.

2. Когато една програма за развитие на селските райони обхваща цялата територия на държава-членка, националната селска мрежа следва да бъде част от компонента за техническа помощ на програмата и трябва да се направи разграничение между планираните разходи, свързани с елементите, попадащи в обхвата на букви а) и б) на член 68, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1698/2005. Въпреки това, разходи, свързани с елементите, попадащи в обхвата на буква а) от този член не следва да надхвърлят 25 % от сумата, определена за националната селска мрежа.

3. Когато държавите-членки използват възможността, предвидена във втора алинея от член 66, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, специфичната програма за създаването и работата на националната селска мрежа следва да бъде одобрена съобразно с член 18, параграф 4 от този регламент.

Член 4, член 5, параграфи 1 и 3, и член 6 от настоящия регламент се прилагат *mutatis mutandis* за подаването, одобрението и измененията в тези специфични програми.

Специфичната програма и финансовата таблица към нея следва да предвижда разграничение между елементите, които попадат в обхвата на букви а) и б) от член 68, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1698/2005. Въпреки това, разходи, свързани с елементите, попадащи в приложното поле на буква а) от този член, не следва да надхвърлят 25 % от общата сума по тази програма.

4. Националните селски мрежи се създават най-късно до 31 декември 2008 г.

5. Подробни правила за създаването и организацията на националните селски мрежи се съдържат в приложение II.

Раздел 2

Общи разпоредби за няколко мерки

Член 42

По смисъла на член 70, параграф 7 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, когато интегрираните операции попадат в обхвата на повече от една оси и/или мерки, за всяка част от тази операция, ясно определена като попадаща в обхвата на конкретна мярка за развитие на селските райони, важат изискванията за тази мярка.

Член 43

За инвестиционните мерки, държавите-членки осигуряват насочване на подпомагането към ясно определени цели, които отразяват определени структурни и териториални нужди и структурни недостатъци.

Член 44

1. Когато стопанството на бенефициера бъде прехвърлено цялостно или частично на друго лице през срока, за който се изпълнява ангажимента, поет като условие за предоставянето на помощта, това друго лице може да поеме изпълнението на ангажимента до края на предвидения срок. Ако ангажиментът не бъде поет от другото лице, бенефициерът възстановява предоставената му помощ.

2. Държавата-членка може да предпочете да не изисква да бъде направено възстановяване, съгласно параграф 1, в следните случаи:

- когато бенефициер, който вече е изпълнил значителна част от въпросния ангажимент окончателно преустановява селскостопанската си дейност и е практически невъзможно приемникът му да поеме да изпълнява ангажимента;
- когато прехвърлянето на част от стопанството на бенефициера става през период на удължаване времетраенето на ангажимента съгласно втората алинея от член 27, параграф 12

и прехвърлянето не засяга повече от 50 % от площта, обхваната от ангажимента преди удължаването на срока.

3. В случай на незначителни изменения в положението на стопанството, държавите-членки могат да предприемат конкретни мерки, за да гарантират прилагането на параграф 1 да не доведе до неподходящи резултати по отношение на поетия ангажимент.

Член 45

1. Когато бенефициерът увеличи площта на стопанството през периода, за който се изпълнява ангажимента, поет като условие за предоставянето на помощта, държавите-членки могат да предвидят ангажиментът да бъде разширен, за да обхване и допълнителните площи за останалата част от периода на времетраенето му съгласно параграф 2, или първоначалният ангажимент да бъде заменен с нов, съгласно параграф 3.

Такава замяна е възможно също да се предвиди за случаи, когато бъде разширена площта, обхваната от ангажимента в рамките на едно стопанство.

2. Разширяването на ангажимента, посочено в параграф 1 може да се предостави единствено при следните условия:

- когато е от полза за въпросната мярка;
- е оправдано от гледна точка на характера на задължението, продължителността на остатъка от периода и размерите на допълнителната площ;
- не намалява ефективността на проверките за осигуряване спазването на изискванията за предоставяне на помощта.

3. Новото задължение, посочено в параграф 1, обхваща цялата съответна площ при условия, които са най-малкото еднакво строги като тези за първоначалния ангажимент.

4. Когато бенефициерът не е в състояние да продължи да спазва поетите задължения поради преразпределяне на стопанството, или бъде включен в обществени мерки за комасация на земята или в мерки за комасация на земята, одобрени от компетентните обществени органи, държавите-членки предприемат необходимите мерки, за да позволят задълженията да бъдат приспособени за новото положение на стопанството. Когато подобно приспособяване е невъзможно, срокът на задължението се счита за изтекъл и не се изисква възстановяване на средства по отношение на периода, през който се е изпълнявало задължението.

Член 46

За ангажименти, поети по силата на членове 39, 40 и 47 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, се предвижда клауза за преразглеждане, за да се осигури възможността те да бъдат адаптирани в случай на изменения в съответните задължителни стандарти или изисквания, посочени в член 39, параграф 3, член 40, параграф 2 и член 47, параграф 1 от този регламент, въведени по силата на националното законодателство, отвъд обхвата на които задълженията се изпълняват в съответствие с тези членове.

Ако тези адаптации не бъдат приети от бенефициера, срокът на задължението се счита за изтекъл и не се изисква възстановяване на средства по отношение на периода, през който се е изпълнявало задължението.

Член 47

1. Държавите-членки могат по-специално да признаят следните категории на непреодолима сила или извънредни обстоятелства, при които да не изискват частично или пълно възстановяване на получената от бенефициера помощ:

- a) смърт на бенефициера;
 - б) дългосрочна професионална нетрудоспособност на бенефициера;
 - в) лишаване от голяма част от стопанството, ако това не се е очаквало към деня, когато е бил поет ангажимента;
 - г) голямо природно бедствие, засегнало сериозно обработваемата земя на стопанството;
 - д) инцидентно унищожаване на постройките за животни в стопанството;
 - е) епизоотично заболяване, засегнало всички или част от животните на земеделския производител.
2. Случаите на непреодолима сила или извънредни обстоятелства, заедно със съответните доказателства, удовлетворяващи компетентния орган, се съобщават в писмена форма на компетентния орган от бенефициера, или от друго упълномощено от него или наследило го лице, в рамките на 10 работни дни от датата, на която бенефициерът или упълномощеното от него или наследилото го лице, е в състояние да направи това.

ГЛАВА IV

Допустимост и административни разпоредби

Раздел 1

Доказуемост и контролируемост на мерките и правила за допустимост

Подраздел 1

Доказуемост и контролируемост на мерките

Член 48

1. За целите на член 74, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, държавите-членки осигуряват доказуемостта и контролируемостта на всички мерки за развитие на селските райони, които те възнамеряват да приложат. В този смисъл, държавите-членки определят разпоредби за контрол, които да дават достатъчни гаранции, че критериите за допустимост и останалите задължения се спазват.

2. За да конкретизират и потвърдят адекватността и точността на изчисленията на плащанията по членове 38—40 и 43—47 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, държавите-членки осигуряват

необходимия експертен опит в органите или службите, които да бъдат функционално независими от тези, които носят отговорност за изчисленията. Разпоредбите за наличието на такъв експертен опит следва да са видни от програмата за развитие на селските райони.

Подраздел 2

Субсидиране на лихви

Член 49

Субсидирането на лихви по кредити може да бъде съфинансирано от ЕЗФРСР по силата на член 71, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 1698/2005. Когато предлагат субсидиране на лихви, държавите-членки посочват в своите програми методът на изчисляване на субсидиите за лихви, който ще се използва.

Държавите-членки могат да въведат система за капитализиране на остатъка от годишни плащания на субсидиите за лихви по всяко време през периода на кредита. Всички оставащи годишни плащания след последната дата за плащане следва да се капитализират и изплатят най-късно до 31 декември 2015 г. За целите на исконите за плащане, които се подават до Комисията, сумите, които се плащат на финансовата институция — посредник, която извършва изплащането на намалената стойност на субсидията, се считат за реално направен разход.

За целите на алинея втора е необходимо да има споразумение между разплащателната агенция на държавата-членка и финансовата институция — посредник, която извършва изплащането на намалената стойност на субсидията. Държавите-членки посочват в програмата метода на изчисление и хипотезата за бъдещата стойност, която ще се използва за изчисляването на капитализираната стойност на неизплатената част от субсидията за лихви, както и реда, по който ще продължават да предават помощта на бенефициерите.

Държавите-членки остават отговорни за управлението на плащането на намалената стойност на субсидията за целия срок на кредита пред финансовия посредник и за евентуалното възстановяване на неправомерно изплатени суми съгласно член 33 от Регламент (ЕО) № 1290/2005 на Съвета ⁽¹⁾.

Подраздел 3

Други действия по финансови механизми

Член 50

По силата на член 71, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, като част от програмата за развитие на селските райони, ЕЗФРСР може да съфинансира разходи във връзка с операции, включващи финансов принос за подпомагане на фондове за рисков капитал, гаранционни фондове и кредитни фондове (наричани по-нататък „фондове“), съгласно членове 51 и 52 от настоящия регламент.

⁽¹⁾ ОВ L 209, 11.8.2005 г., стр. 1.

Член 51

1. Тези, които осигуряват съфинансирането на фондовете, или техните спонсори, представят на управляващия орган бизнесплан, който *inter alia* специфицира и целевото пазарно или гаранционно портфолио, критериите, сроковете и условията на финансирането, оперативния бюджет на фонда, собствеността и партньорите, които участват във финансирането, изискванията по отношение на професионализма, компетенциите и независимостта на ръководството, собствените правила на фондовете, основанията и предвижданата употреба на приноса от ЕЗФРСР, политиката за изход от инвестицията, и правилата за ликвидация на фонда, включително за повторното оползотворяване на приходите, получени в резултат от финансовия принос на ЕЗФРСР. Бизнеспланът се оценява, а изпълнението му или се наблюдава от управляващия орган или се извършва под негово ръководство.

2. Фондовете се учредяват като самостоятелни юридически лица, управлявани по споразумение между акционерите или като отделен финансов блок в рамките на съществуваща финансова институция. В последния случай фондът се ръководи по специфичен ред и правила, които предвиждат по-специално воденето на отделно счетоводство, с което се прави разграничение между новите ресурси, инвестирани във фонда, включително финансовия принос от ЕЗФРСР, и първоначално наличните такива във финансовата институция. Комисията не следва да бъде партньор или акционер във фонда.

3. Фондовете инвестират в, или дават гаранции на предприятия при тяхното създаване, по време на първоначалния им етап на развитие или по време на тяхното разширяване и само за дейности, които управляващите фонда сметат за потенциално жизнеспособни. Оценката на икономическата жизнеспособност следва да е съобразена с всички източници на доход на въпросните предприятия. Фондовете не следва да инвестират в, или да дават гаранции на фирми в затруднено положение по смисъла на Насоките на Общността за държавната помощ за подпомагане и реструктуриране на фирми в затруднено положение ⁽¹⁾.

4. Управляващите органи и фондовете вземат предпазни мерки за свеждане до минимум нарушаването на условията на конкуренция на пазара на рисков капитал и на кредитния пазар. По-специално, приходите от инвестициите в акционерен капитал и кредитите, от които е приспаднал съответния пропорционален дял от управленските разходи, могат преференциално да се разпределят между акционерите от частния сектор до определеното в акционерния договор ниво на възнагражденията, а след това - пропорционално между всички акционери и ЕЗФРСР.

5. Разходите по управлението на фондовете не следва да надхвърлят 3 % от внесенния капитал или 2 %, когато се касае за гаранционни фондове, като средна годишна стойност за цялото времетраене на програмата, освен когато след конкурс бъде доказано, че е необходим по-висок процент.

⁽¹⁾ ОВ L 244, 1.10.2004 г., стр. 2.

6. Сроковете и условията за финансовия принос за фондовете от програмите за развитие на селските райони, включително резултатите, които трябва да бъдат постигнати, инвестиционната стратегия и планиране, мониторинга на изпълнението, политиката за изход от инвестицията, и правилата за ликвидация на фонда се регламентират в споразумение за финансиране, което се сключва между фонда, от една страна, и държавата-членка или управляващия орган, от друга.

7. Финансовият принос за фондовете от ЕЗФРСР и други публични източници и направените от фондовете инвестиции или предоставените гаранции за отделни предприятия, следва да отговарят на условията, предвидени в Регламент (ЕО) № 1698/2005 или на правилата на Общността за държавните помощи.

Член 52

1. По отношение на действията по финансовите механизми, посочени в член 51 от настоящия регламент, разходите, деклариран пред Комисията съобразно с член 26, параграф 3, буква а) от Регламент (ЕО) № 1290/2005, представляват общите разходи, платени за създаването или за участието с финансов принос в тези фондове.

При изплащане на баланса и затваряне на програмата за развитие на селските райони съгласно член 28 от Регламент (ЕО) № 1290/2005, за допустими разходи се признават сумата на:

- а) всички плащания за инвестиции в предприятия, извършени от всеки от съответните фондове, или предоставените гаранции, включително сумите, дадени като гаранции от гаранционните фондове;
- б) признатите управленски разходи.

Разликата между реално направения финансов принос от ЕЗФРСР за действия по финансови механизми, и допустимите разходи по букви а)—б) от втора алинея се заличава в контекста на годишните сметки за последната година от изпълнението на програмата.

2. Лихвите по плащанията от програмите за развитие на селските райони за фондовете се използват за финансиране на действия по финансови механизми за индивидуални предприятия.

3. Средствата от приходи от направени от фондовете инвестиции, или останали след срочното покриване на гаранциите, се използват отново от компетентните органи на съответните държави-членки в полза на индивидуални предприятия.

Подраздел 4

Стандартни разходи и предположения за пропуснати доходи, нефинансов принос

Член 53

1. Когато е приложимо, държавите-членки могат да определят равнището на подпомагане предвидено от членове 31, 37—41 и 43—49 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 въз основа на стандартни разходи и стандартни предположения за пропуснати доходи.

2. Държавите-членки следва да осигурят изчисленията и съответното подпомагане, посочени в параграф 1:

- а) да съдържат само проверими елементи;
- б) да са основани на стойности, определени от съответни експерти;
- в) да посочват ясно източника на стойностите;
- г) да са диференцирани, като са съобразени с регионалните или местни условия и реалния начин на земеползване, според случая;
- д) когато се касае за мерки по членове 31, 37—40 и 43—47 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, да не съдържат елементи, свързани с преки инвестиционни разходи.

Член 54

1. За мерките, които включват нефинансови инвестиции, за допустим разход може да бъде признат принос на публичноправен или частноправен бенефициер, особено предоставянето на стоки или услуги, за които не се извършва плащане в брой, съпътствано от фактури или еквивалентни документи, при условие че са спазени следните условия:

- а) приносът се състои в предоставянето на земя или недвижим имот, оборудване или суровини и материали, изследователски или професионален труд, или неплатен доброволен труд;
- б) приносът не се прави по отношение на действия по финансови механизми, посочени в член 50;
- в) може да бъде направена независима оценка на стойността на приноса и тя може да бъде удостоверена.

При предоставяне на земя или недвижимо имущество, стойността се удостоверява от независим квалифициран експерт или надлежно упълномощен официален орган.

При неплатен доброволен труд стойността на този труд се определя, като се отчита изработеното време и часовата или дневна ставка на възнаграждението за този вид труд, когато е уместно въз основа на предварително установена система за стандартно калкулиране, при условие че системата за контрол дава достатъчни гаранции, че работата е извършена.

2. Публичните разходи, съфинансирани от ЕЗФРСР, които са принос за операция, която включва нефинансов принос, не надхвърлят общия размер на допустимите разходи в края на операцията, без да се включва нефинансовия принос.

Подраздел 5

Инвестиции

Член 55

1. В случай на инвестиции, допустимите разходи се ограничават до:

- а) изграждането, придобиването, включително на лизинг, или подобренията на недвижимо имущество;
- б) закупуването или закупуването на лизинг на нови машини и оборудване, включително компютърен софтуер до пазарната стойност на активите. Други разходи, свързани с лизинговия договор, като печалбата за лизинговата компания, разходите по лихви за рефинансиране, режийни и застрахователни разходи, не се признават за допустими разходи;
- в) общи разходи, свързани с разходите, посочени в букви а)—б), като хонорари на архитекти, инженери и консултанти, такси за проучвания за осъществимост, придобиването на патентни права и лицензии.

Чрез дерогация на разпоредбите на буква б) от първа алинея и единствено за микро, малки и средни предприятия по смисъла на Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията ⁽¹⁾, държавите-членки могат в оправдани случаи да определят условията, при които закупуването на употребявано оборудване може да се счита за допустим разход.

2. В случая на селскостопански инвестиции, закупуването на права за производство на селскостопанска продукция, животни, едногодишни растения и тяхното засаждане не се признават за допустими за инвестиционно подпомагане.

В случаите на възстановяване на земеделския потенциал, нарушен след природни бедствия по силата на член 20, буква б), vi) от Регламент (ЕО) № 1698/2005, обаче, закупуването на животни може да се признае за допустим разход.

Инвестициите за обикновена подмяна не се признават за допустим разход.

Подраздел 6

Авансови плащания за инвестиционно подпомагане

Член 56

1. Чрез дерогация на разпоредбите на член 26, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 1975/2006 на Комисията ⁽²⁾, получателите на инвестиционно подпомагане могат да изискат от компетентните разплащателни агенции авансово плащане, ако тази възможност е предвидена в програмата за развитие на селските райони. По отношение на публичноправни бенефициери такова авансово плащане може да се предостави само на общини и техни сдружения и на публичноправни органи.

⁽¹⁾ ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36.

⁽²⁾ ОВ L 368, 23.12.2006, стр. 74.

2. Размерът на авансовото плащане не следва да надхвърля 20 % от публичната помощ, свързана с инвестицията, а неговото изплащане се извършва при условие на издаването на банкова или еквивалентна на нея гаранция в размер на 110 % от сумата на авансовото плащане.

В случая на публичноправни бенефициери, посочени в параграф 1, разплащателната агенция може да приеме писмена гаранция от техния орган според прилаганите в държавите-членки разпоредби, покриваща сума, която се равнява на процентния размер определен в първата алинея, при условие че органът се задължава да заплати сумата по гаранцията, в случай че не бъде установено правото на авансово плащане.

3. Гаранцията се освобождава когато компетентната разплащателна агенция определи, че размерът на реалния разход, който съответства на публичната помощ, свързана с инвестицията, надхвърли размера на авансовото плащане.

Раздел 2

Държавни помощи

Член 57

1. Програмите за развитие на селските райони могат да включват държавни помощи, предназначени за допълнително национално финансиране съгласно член 89 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 в полза на мерки или операции, които попадат в обхвата на член 36 от Договора, само ако държавните помощи са определени съгласно точка 9.А от приложение II към настоящия регламент.

2. Програмите за развитие на селските райони могат да включват държавни помощи, предназначени за финансов принос на държавите-членки като партньори в подпомагането от Общността съгласно член 88 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, в полза на мерки съгласно членове 25 и 52 от този регламент и на операции по мерките от членове 28 и 29 от този регламент, или допълнително национално финансиране съгласно член 89 от този регламент, в полза на мерки по членове 25, 27 и 52 от този регламент и на операции по мерките от членове 28 и 29 от този регламент, които попадат извън обхвата на член 36 от Договора, само ако държавните помощи са определени съгласно точка 9.Б от приложение II към настоящия регламент.

3. Разходите, направени по мерките и операциите, посочени в параграф 2 от настоящия член се признават за допустими само когато основната помощ не е противозаконна по смисъла на член 1, буква е) от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета ⁽¹⁾ към момента на предоставянето на помощта.

При предоставяне на помощи за операциите по мерките, посочени в параграф 2 от настоящия член въз основа на съществуващи схеми

⁽¹⁾ ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1.

за подпомагане по смисъла на член 1, букви б) и г) от Регламент (ЕО) № 659/1999, управляващият или друг компетентен орган в държавата-членка следва да осигури спазването на всички приложения изисквания за уведомяване за индивидуална помощ по смисъла на член 1, буква ц) от този регламент, както и тези операции да бъдат избирани единствено след уведомяване за основната помощ и след одобрение от страна на Комисията, съгласно член 88, параграф 3 от Договора.

Раздел 3

Информация и публичност

Член 58

1. Програмата за развитие на селските райони следва да включва комуникационен план, който определя:

- а) целите и целевите групи;
- б) съдържанието и стратегията на комуникационните и информационни мерки, като обявява мерките, които ще бъдат предприети;
- в) примерен бюджет;
- г) административни ведомства или органи, отговорни за изпълнението;
- д) критериите, които се предвижда да бъдат използвани за оценка на въздействието на мерките за информиране и публичност от гледна точка на прозрачността, осведомеността за програмите за развитие на селските райони и ролята на Общността.

2. Сумата, заделена за информиране и публичност може да бъде част от компонента за техническата помощ по програмата за развитие на селските райони.

3. Подробни правила за информиране и публичност се съдържат в приложение VI.

Член 59

На заседанията на Комитета за мониторинг, създаден съгласно член 77 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, председателят докладва за напредъка в изпълнението на мерките за информиране и публичност и посочва пред членовете на комитета примери за такива мерки.

Раздел 4

Мониторинг и оценка

Член 60

Структурата и елементите на годишните доклади за напредъка, предвидени по силата на член 82 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, са определени в приложение VII към настоящия регламент.

Член 61

Средносрочните и последващите оценки съобразно с член 86, параграфи 4 и 5 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 съответно се представят в Комисията най-късно до 31 декември 2010 г. и 31 декември 2015 г.

Когато държавите-членки не представят докладите от средносрочните и последващите оценки до датите, посочени в първия параграф от настоящия член, Комисията може да приложи процедурата за временно преустановяване на междинните плащания, посочена в член 27, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1290/2005 до получаването на тези доклади.

Член 62

1. Общият набор от базови показатели, изходни показатели, показатели за резултатите и показатели за въздействието на програмите за развитие на селските райони е включен в приложение VIII към настоящия регламент. Този списък от показатели следва да формира Общата рамка за мониторинг и оценка (СМЕФ), посочена в член 80 от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

Според случая, тези показатели се представят в разбивки по възраст и пол на бенефициерите, както и според това, дали мерките се изпълняват в по-необлагодетелствани райони или в райони, отговарящи на критериите по цел „Сближаване“.

2. Напредъкът по изходните показатели и показателите за резултатите е част от годишния доклад за напредъка. Този доклад включва общи и допълнителни показатели.

За измерване на напредъка в изпълнението на целите от програмата за развитие на селските райони се определят примерни планови цели за изходните показатели, показатели за резултатите и показатели за въздействието за срока на изпълнение на програмата, включително допълнителното национално финансиране, посочено в член 89 от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

3. Изготвят се насоки за СМЕФ от Комисията чрез общ подход с държавите-членки. Насоките следва да обхващат минимум следното:

- а) изискванията за мониторинга;
- б) организацията на предварителната, средносрочната и последващата оценки и общи въпроси за оценка на всяка мярка за развитие на селските райони;
- в) насоки за системата на отчитане за оценка на напредъка по отношение на показателите;
- г) информационни справки за всяка мярка, съдържащи логика на интервенциите и различните показатели;
- д) информационни справки за базовите показатели, изходните показатели, показателите за резултатите и показателите за въздействието.

Раздел 5

Електронен обмен на информация и документи

Член 63

1. Комисията, съвместно с държавите-членки въвеждат информационна система (наричана по-нататък „система“), която да позволява сигурен обмен на информация от общ интерес между Комисията и всяка държава-членка. Тази информация обхваща както административни/оперативни, така и финансови аспекти, като последните са включени в член 18 от Регламент (ЕО) № 883/2006 на Комисията ⁽¹⁾.

Системата се изгражда и актуализира от Комисията чрез общ подход с държавите-членки.

2. По отношение на административното/оперативно управление, системата съдържа документални аспекти от общ интерес, които позволяват извършването на наблюдения, и по-специално: националните стратегически планове и техните актуализации, обобщителните доклади, програмите и техните изменения, решенията на Комисията, годишните доклади за напредъка, включително кодификация на мерките съгласно таблицата в точка 7 от приложение II, както и показателите за мониторинг и оценка от приложение VIII.

3. Управляващият орган и Комисията въвеждат в системата и актуализират документите, за които отговарят в необходимия формат.

4. Системата следва да е достъпна за държавите-членки и за Комисията директно, или чрез интерфейс за автоматична синхронизация и въвеждане на информация с национални и регионални компютърни системи за управление.

Държавите-членки подават до Комисията искане за право на достъп до системата по централизирана процедура.

5. Обменът на данни се извършва с електронен подпис, съгласно член 5 от Директива 1999/93/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽²⁾. Държавите-членки и Комисията признават правната ефективност и допустимост като доказателствен материал при юридически процедури за електронния подпис, използван в системата.

6. Датата, която следва да се отчита като дата за изпращане на документите в Комисията, следва да бъде датата, на която държавата-членка предава документите, след като ги въведе в системата.

⁽¹⁾ ОВ L 171, 23.6.2006 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 13, 19.1.2000 г., стр. 12.

Счита се, че един документ е изпратен в Комисията, когато вече не е възможно държавата-членка да внесе изменения в него или да го свали от системата.

7. Разходите по разработването и актуализацията на общите елементи на системата се финансират от бюджета на Общността съгласно член 66, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

Всички разходи по интерфейса между националните и местни системи, от една страна, и системата, от друга, и всички разходи по приспособяването на националните и местни системи, могат да се признаят за допустими за финансиране по член 66, параграф 2 от този регламент.

8. В случаи на непреодолима сила или извънредни обстоятелства, и особено при неизправности в системата или липса на трайна връзка, държавата-членка може да представя документите си на Комисията на твърд носител. Това представяне на документи на твърд носител изисква предварителното и официално съгласие на Комисията.

След като отпадне причината за непреодолимата сила или извънредните обстоятелства, които не позволяват използването на системата, държавата-членка въвежда в системата съответните документи. В този случай за дата на изпращането им ще се счита датата на предаване на документите на твърд носител.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 15 декември 2006 година.

ГЛАВА V

Заключителни разпоредби

Член 64

Регламент (ЕО) № 817/2004 се отменя, считано от 1 януари 2007 г.

Той продължава да се прилага за мерките, одобрени преди 1 януари 2007 г. по силата на Регламент (ЕО) № 1257/1999.

Член 11 от Регламент (ЕО) № 817/2004 и точки 9.3.V.A(1) и 9.3.V.B(1) - (3) и второто тире от точка 9.3.V.B. от приложение II към него следва да продължат да се прилагат до 31 декември 2009 г. по силата на третия параграф от член 94 от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

Член 65

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага за подпомагането от Общността за програмния период с начало 1 януари 2007 г.

За Комисията

Mariann FISCHER BOEL

Член на Комисията

ПРИЛОЖЕНИЕ I

СХЕМИ ЗА ПОДПОМАГАНЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 2, ПАРАГРАФ 2

- Плодове и зеленчуци (член 14, параграф 2 и член 15 от Регламент (ЕО) № 2200/96 на Съвета ⁽¹⁾)
- Вина (дяс II, глава III на Регламент (ЕО) № 1493/1999)
- Тютюн (член 13, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕИО) № 2075/92 на Съвета ⁽²⁾)
- Зехтин (член 8, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 865/2004 ⁽³⁾)
- Хмел (член 6 от Регламент (ЕО) № 1252/2005 на Съвета ⁽⁴⁾)
- Говеждо и телешко месо (член 132 от Регламент (ЕО) № 1782/2003)
- Овце и кози (член 114, параграф 1 и член 119 от Регламент (ЕО) № 1782/2003)
- Пчеларство (член 2 от Регламент (ЕО) № 797/2004 на Съвета ⁽⁵⁾)
- Захар (Регламент (ЕО) № 320/2006 на Съвета ⁽⁶⁾)
- Специфични мерки за селското стопанство в най-отдалечените райони (дяс III на Регламент (ЕО) № 247/2006 на Съвета ⁽⁷⁾) и по-малките острови в Егейско море (глава III на Регламент (ЕО) № 1405/2006 на Съвета ⁽⁸⁾)
- Преки плащания (член 42, параграф 5 и член 69 от Регламент (ЕО) № 1782/2003)

⁽¹⁾ ОВ L 297, 21.11.1996 г., стр. 1.

⁽²⁾ ОВ L 215, 30.7.1992 г. стр. 70.

⁽³⁾ ОВ L 161, 30.4.2004 г., стр. 97; коригирана версия (ОВ L 206, 9.6.2004 г., стр. 37).

⁽⁴⁾ ОВ L 314, 30.11.2005 г., стр. 1.

⁽⁵⁾ ОВ L 125, 28.4.2004 г., стр. 1.

⁽⁶⁾ ОВ L 58, 28.2.2006 г., стр. 42.

⁽⁷⁾ ОВ L 42, 14.2.2006 г., стр. 1.

⁽⁸⁾ ОВ L 265, 26.9.2006 г., стр. 1.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

А. СЪДЪРЖАНИЕ НА ПРОГРАМАТА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ (ЧЛЕН 5)

1. **Заглавие на програмата за развитие на селските райони**
2. **Държава-членка и административен район (според случая)**
 - 2.1. *Географска област, обхваната от плана*
(член 15, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1698/2005)
 - 2.2. *Райони, които попадат в категорията на цел „Сближаване“*
(член 16, буква г) и член 69 от Регламент (ЕО) № 1698/2005)
Идентифицират се:
 - райони по цел „Сближаване“
3. **Анализ на ситуацията от гледна точка на силни и слаби страни, избраната стратегия за постигане на целите и предварителна оценка**
(член 16, буква а) и член 85 от Регламент (ЕО) № 1698/2005)
 - 3.1. *Анализ на ситуацията от гледна точка на силни и слаби страни*

Описва се настоящото състояние на географската област, като се използват количествени данни, изтъкват се силните и слабите страни, неравенствата, нуждите и празнотите, и потенциала за развитие на селските райони въз основа на базовите показатели, дефинирани в приложение VIII, както и на други подходящи допълнителни показатели. Това описание се отнася до:

 - **Общия социално-икономически контекст на географската област:** дефиниране на селския район, като се вземе предвид точка 2.4 от приложението към Решение 2006/144/ЕО ⁽¹⁾ на Съвета; демографските характеристики, включително анализ на възрастовата и полова структура на населението, миграция към и навън от района и проблеми, произтичащи от въздействието на околната среда и отдалечеността; икономически движещи механизми, производителност и растеж; пазарът на труда, включително структурата на заетостта, равнище на безработицата и на професионалните умения, включително анализ на възрастовите и полови характеристики на заетостта; общо и земеделско/горско земеползване и структура на собствеността, среден размер на стопанствата.
 - **Характеристики на селското стопанство, горското стопанство и хранително-вкусовата промишленост:** конкурентоспособност на селското стопанство, горското стопанство и хранително-вкусовата промишленост, анализ на структурните недостатъци и установяване на нуждите от реструктуриране и модернизация; човешки капитал и предприемачество; потенциал за иновации и трансфер на знания; качество и покриване на стандартите на Общността.
 - **Околна среда и управление на земята:** спънките, пред които са изправени земеделските стопанства в районите, застрашени от изоставяне и маргинализация; цялостно описание на биоразнообразието с акцент върху биоразнообразието, свързано със селското и горското стопанство, включително стопанства и горски системи с висока природна стойност, състоянието по отношение на прилагането на директивите по Натура 2000 в земеделски/горски земи; количествени и качествени описания на водите, ролята на селското стопанство за водоползването/замърсяването на водите и изпълнение на Директиви 91/676/ЕИО ⁽²⁾ и 2000/60/ЕО на Съвета (Директивата за нитратите и Рамковата директива за водите); замърсяване на въздуха и промяната на климата и тяхната връзка със селското стопанство: емисии на парникови газове (ПГ) и на амоняк и връзка с различни планове за действие/инициативи, предприети от държавата-членка/района с цел да се допринесе за достигането на международните планови цели, включително Кодекса на добрите практики за намаляване на амонячните емисии (Конвенция за трансграничното замърсяване на въздуха на далечни разстояния); употреба на биоенергия; качествени описания на почвите (водна и ветрова ерозия, замърсяване с органични вещества) и защита, употреба на пестициди, органично земеделие и хуманно отношение към животните; наличие на защитни и защитени горски зони, високо - или среднорискови горски райони по отношение на възникването на горски пожари, средно годишно изменение в горската покривка. Горните описания следва да бъдат подкрепени от количествени данни.

⁽¹⁾ ОВ L 55, 25.2.2006 г., стр. 20.

⁽²⁾ ОВ L 375, 31.12.1991 г., стр. 1.

- **Икономика и качество на живота в селските райони:** структура на икономиката на селските райони, пречки пред възможностите за създаване на алтернативна заетост, създаване на микробизнес и туризъм; описание и анализ на празнотите при предлагането на услуги в селските райони, включително достъп до онлайн услуги и широкоспектърна инфраструктура; нужди от инфраструктура, културно наследство и застроена околна среда в селата; човешки потенциал и местен капацитет за развитие, включително управление.
- **Leader:** брой на населението и територия от държавите-членки, обхваната от стратегии за интегрирано развитие на селските райони по подхода „отдолу нагоре“ (*Leader +* и други национални и съфинансирани от Общността програми) през програмния период 2000—2006 г.

3.2. *Избраната стратегия съобразена със слабите и силните страни*

Описват се избраните мерки за развитие на селските райони за справяне със ситуацията на територията на селския район и тяхната йерархична връзка, както и финансовата тежест на отделните оси и мерки, подкрепена с анализ на силните и слаби страни.

3.3. *Оценка ex ante*

Включва се тази оценка, която идентифицира и прави преценка за елементите в член 85 от Регламент (ЕО) № 1698/2005: средно- и дългосрочни нужди; целите, които трябва да бъдат постигнати; очаквани резултати; количествено изразени цели, по-специално от гледна точка на въздействието спрямо изходната ситуация; добавената стойност за Общността; степен, в която са отчетени приоритетите на Общността; поуките от предходни програми; и качество на процедурите за прилагане, мониторинг, оценка и финансово управление.

Ex ante оценката също така се отнася за изискванията за екологична оценка, предвидени в Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ⁽¹⁾ („Стратегическата директивата за екологична оценка“).

Пълната *ex ante* оценка се представя като приложение към програмата за развитие на селските райони.

3.4. *Въздействие от предходния програмен период*

Описва се въздействието на финансовите ресурси от ФЕОГА, отпуснати за развитие на селските райони през предходния програмен период за същия програмен район. Представя се обобщение на резултатите от оценките.

Според случая се описват също всички допълнителни мерки към мерките на Общността за развитие на селските райони и съпътстващите мерки, които са имали въздействие върху съответния програмен район.

4. **Обосновка за избраните приоритети във връзка със стратегическите насоки на Общността и националния стратегически план, както и очакваното въздействие според предварителната оценка**

(член 16, буква б) от Регламент (ЕО) № 1698/2005)

4.1. *Обосновка за избраните приоритети във връзка със стратегическите насоки на Общността и националния стратегически план*

Описва се как избраните мерки по програмата за развитие на селските райони и финансовото разпределение между четирите оси отразяват националния стратегически план и специфичната ситуация в страната.

4.2. *Очаквано въздействие според ex ante оценката, във връзка с избраните приоритети*

Програмата за развитие на селските райони ще включва обобщение на *ex ante* оценката, (изготвена въз основа на пълната *ex ante* оценка, приложена към програмата) и как управляващите органи са се съобразили с резултатите от тази оценка. В тази част на документа също така включва бележки по очакваното въздействие на синергията между осите и мерките и как интегрираните действия между всички тях могат да допринесат за положителните външни ефекти и за достигане до положение, в което всички печелят.

⁽¹⁾ ОВ L 197, 21.7.2001 г., стр. 30.

5. **Информация за осите и мерките, предложени по всяка ос и описание на тези мерки**

(член 16, буква в) от Регламент (ЕО) № 1698/2005)

Тази информация следва да включва описание на предлаганите оси и мерки, както и специфичните проверими цели и показатели, посочени в член 81 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, които позволяват да бъдат измерени напредъкът, ефективността и ефикасността на програмата. Тези показатели следва да включват общите показатели, изброени в Общата рамка за мониторинг и оценка (приложение VIII към настоящия регламент) и допълнителни показатели, които са специфични за програмата.

5.1. **Общи изисквания**

— посочва се конкретния член (и параграф, според случая), в който е разгледана всяка мярка за развитие на селските райони. Когато са посочени два или повече членове (за интегрирани операции), плащането следва да се отнася за доминиращата мярка и чрез нея, за доминиращата ос (член 70, параграф 7 от Регламент (ЕО) № 1698/2005), но всяка част се изпълнява съобразно с правилата, които регламентират отделните мерки.

— посочва се основанието за интервенцията, целите, обхвата и дейностите, показателите, количествено измеримите цели и когато е уместно — бенефициерите.

5.2. **Изисквания относно всички или няколко мерки**

— Посочват се всички операции/договори от предходни периоди, които се изпълняват, включително във финансово изражение, и процедурите/правилата (включително преходни такива), които се прилагат за тях съгласно Регламент (ЕО) № 1320/2006 на Комисията за определяне на правила за прехода към помощи за развитие на селските райони, предвидени в Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета ⁽¹⁾. Когато в дадена програма се предлагат отклонения от таблицата на съответствията, включена в приложение II към този регламент, тези отклонения трябва да бъдат обяснени в настоящото тире. За операциите, спадащи към мерки, които няма да бъдат изпълнявани отново през програмния период 2007—2013 г., описанието може да се сведе само до изискванията по настоящото тире.

— Потвърждение, че за мерките по членове 25 и 52 от Регламент (ЕО) № 1698/2005) и операциите по мерките по членове 28 и 29 от настоящия регламент, които попадат извън обхвата на член 36 от Договора, са спазени процедурите за държавните помощи и критериите за съвместимост на материалите, и по-специално таваните на общото публично подпомагане по членове 87—89 от Договора.

— Потвърждение, че изискванията за кръстосано спазване, които влияят върху прилагането на няколко мерки за развитие на селските райони, са идентични с предвидените в Регламент (ЕО) № 1782/2003.

— Доказателства, че подпомагането на инвестиционните мерки е насочено към ясно дефинирани цели, които отразяват определените нужди и структурни недостатъци на територията.

— Критерии и административни правила, които да гарантират, че операциите, за които подпомагането се ползва изключително за развитие на селските райони в схемите за подпомагане, изброени в приложение I към настоящия регламент, не получават подпомагане и от други подобни инструменти на Общата селскостопанска политика.

— Доказателства, по член 48, параграф 2 от настоящия регламент, които да позволят на Комисията да провери последователността и правдоподобността на изчисленията.

— В случай, че се ползват субсидии за лихви и системи за капитализиране на тези субсидии, както и действия на финансови механизми - изискванията съгласно членове 49—52 от настоящия регламент.

⁽¹⁾ ОВ L 243, 6.9.2006 г., стр. 6.

- 5.3. *Информация, необходима за осите и мерките*
- За мерките се изисква следната специфична информация:
- 5.3.1. **Ос 1: Подобрване на конкурентоспособността на селскостопанския и горския сектор**
- Общо за някои мерки, свързани с горското стопанство*
- връзка на предлаганите мерки с националните/регионалните програми или еквивалентни на тях инструменти и със Стратегията за лесовъдството на Общността.
- 5.3.1.1. **Мерки за повишаване на познанията и подобряване на човешкия потенциал**
- 5.3.1.1.1. Професионално обучение и информационни дейности, включително разпространение на научни познания и иновативни практики за лицата, ангажирани в селското стопанство, хранително-вкусовата и горската промишленост
- описание на операциите (включително вида на обучението) и на видовете бенефициери,
 - подробна информация за обхвата на подпомагането.
- 5.3.1.1.2. Помощ за започване на дейност на млади земеделски производители
- дефиниция на понятието „започване на дейност“, използвано от държавата-членка/региона,
 - обобщение на изискванията на бизнесплана, включително когато се касае за инвестиции за достигане на съществуващи стандарти на Общността в рамките на 36 - месечен gratuitен период, и подробна информация за честотата и третирането на преработките на бизнесплана,
 - използване на възможността за ползване на gratuitния период, за да бъдат достигнати изискванията за професионални умения и компетенции,
 - използване на възможността за съчетаване на различните мерки чрез бизнесплана, даващо достъп на младия земеделски производител до тези мерки,
 - размер на подпомагането и избор на плащане (еднократна премия, разделена на максимум пет вноски, субсидиране на лихви, или съчетание между двата вида).
- 5.3.1.1.3. Ранно пенсиониране на земеделски производители и работници в земеделски стопанства
- описание на връзката с националните схеми за пенсиониране,
 - описание на връзката с мярката за започване на дейност за млади земеделски производители (когато е избрана тази възможност),
 - времетраенето на помощта,
 - използване на възможността освободената земя да се прехвърли на орган, който се ангажира отново да я прехвърли на по-късен етап,
 - размери на плащанията.
- 5.3.1.1.4. Използване на консултантски услуги в земеделското и лесовъдното стопанство
- описание на системата за съвети в земеделието/лесовъдното стопанство, изградена в държавата-членка, включително процедурата за избор на органи, по предоставянето на тези консултантски услуги на земеделските производители/лесовъдите,
 - годишен размер на подпомагането.

- 5.3.1.1.5. Учредяване на услуги за управлението на стопанства, подпомагане на стопанства и консултантски услуги
- описание на процедурите за започване на дейността, статута на предоставящите тези услуги и вида на обхванатите услуги,
 - описание на видовете допустими разходи, размера на подпомагането, включително условията за постепенното му намаляване.
- 5.3.1.2. **Мерки, целящи реструктуриране и развитие на физическия потенциал и насърчаване на иновациите**
- 5.3.1.2.1. Модернизация на земеделските стопанства
- описание на изискванията и целите във връзка с подобряването на цялостните характеристики на земеделските стопанства,
 - видове инвестиции (материални — нематериални),
 - видове бенефициери,
 - определяне на нововъведени стандарти на Общността (и на съществуващи такива, когато се касае за млади земеделски производители, които получават подпомагане за започване на дейност), за които може да се предостави подпомагането, основание, свързано с конкретните проблеми във връзка с изпълнението на тези стандарти, и максималната продължителност и основаниято за gratuitния период за всеки въпросен стандарт,
 - вид на подпомагането и интензитет на помощта.
- 5.3.1.2.2. Подобряване на икономическата стойност на горите
- видове инвестиции и съответни бенефициери,
 - вид на подпомагането и интензитет на помощта.
- 5.3.1.2.3. Придаване на добавена стойност на селскостопански и горски продукти
- описание на изискванията и целите във връзка с цялостните характеристики на предприятията,
 - първични производствени сектори и видове инвестиции (материални — нематериални),
 - вид и размери на предприятията бенефициери,
 - определяне на стандартите, за които може да се предостави gratuitен период на микро-предприятията, за да спазят нововъведения стандарт на Общността,
 - вид на подпомагането и интензитет на помощта.
- 5.3.1.2.4. Сътрудничество за разработване на нови продукти, процеси и технологии в селското стопанство и хранително-вкусовата и горската промишленост
- обхванати сектори и видове партньори, участващи в проекти за сътрудничество,
 - описание на разликата между проекти за сътрудничество в областта на нови продукти/нови процеси/нови технологии,
 - видове допустими разходи и размери на подпомагането.

- 5.3.1.2.5. **Инфраструктура, свързана с развитието и приспособяването на селското и горското стопанство**
- Описание на вид на операциите.
- 5.3.1.2.6. **Възстановяване на земеделски производствен потенциал, засегнат от природни бедствия и въвеждане на подходящи инструменти за превенция**
- при възникване на такива обстоятелства - гаранции, че ще се покриват само инвестиционни разходи.
- 5.3.1.3 **Мерки, целящи подобряване на качеството на селскостопанското производство и продукти**
- 5.3.1.3.1. **Прилагане на стандарти, основани на законодателството на Общността**
- списък на стандарти, основани на законодателството на Общността, допустими за подпомагане по член 31, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, датата, от която всеки стандарт е задължителен в съответствие със законодателството на Общността и основание за избора,
 - описание на значителното отражение върху оперативните разходи на стопанството, което произтича от задължения или ограничения, наложени от новия стандарт,
 - размери на подпомагането за всеки допустим стандарт и използвана методология за определяне на този размер.
- 5.3.1.3.2. **Участие на земеделски производители в схеми за качество на храните**
- списък на общностни и национални схеми за качество, допустими за подпомагане, включително списък на продуктите, които се квалифицират за подпомагане по избраните схеми за качество. За националните схеми — описание на схемата по отношение на критериите, посочени в член 22, параграф 2,
 - указание за официалния орган или органи, които отговарят за надзора над функционирането на схемата за качество и описание на организационните характеристики на надзора,
 - размер на подпомагането по тип допустима схема и обосновка за преките разходи.
- 5.3.1.3.3. **Информационни и промоционални дейности**
- списък на продуктите, които се квалифицират за подпомагане по схемата за качество, избрана по мярката „Участие на земеделски производители в схеми за качество на храните“,
 - процедура, гарантираща дейностите, за които се ползва подпомагане за развитие на селските райони, да не се финансират и по Регламент (ЕО) № 2826/2000,
 - процедура за предварителни проверки на информационни, промоционални и рекламни материали (член 23, параграф 6 от настоящия регламент),
 - обобщено описание на вида на допустимите разходи и размери на подпомагането.
- 5.3.1.4. **Преходни мерки за Чешката република, Естония, Кипър, Латвия, Литва, Унгария, Малта, Полша, Словения и Словакия**
- 5.3.1.4.1. **Подпомагане на земеделски стопанства, произвеждащи за собствени нужди, които са в процес на реструктуриране**
- дефиниция на понятието „земеделски стопанства, произвеждащи за собствени нужди“, като се отчита минималния и/или максимален размер на стопанството, процентният дял на предлаганата на пазара продукция, и/или размерът на дохода на допустимото за подпомагане стопанство;

- дефиниция на понятието „бъдеща икономическа жизнеспособност“;
- обобщение на изискванията на бизнесплана;
- размери и времетраене на подпомагането.

5.3.1.4.2. Създаване на групи производители

- описание на официалната процедура за признаване на групи, включително на критериите за избор;
- засегнати сектори;
- само за Малта — указание за сектора или секторите, които се ползват от правото на изключението на основание, свързано с изключително малкия общ обем на производство, и условията, на които трябва да отговарят, за да се ползват от това изключение — минимален процент на производството на групата, сравнен с общия обем на производството в сектора; минимален брой на производителите в сектора, които са членове на групата;
- само за Малта — доказателство за годишните размери.

5.3.2 **Ос 2: Подобрване на околната среда и селските терени**

5.3.2.1 **Мерки, целящи устойчивото използване на земеделски земи**

Общи за някои мерки

Подробно описание на националното прилагане:

- за конкретните цели на член 39, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 — минималните изисквания за употребата на торове и препарати за растителна защита и други съответни задължителни изисквания; минималните изисквания за употребата на торове трябва задължително да включват *inter alia* и Кодекса на добрите практики, въведен с Директива 91/676/ЕИО за земеделски стопанства извън уязвимите от нитрати зони, и изисквания относно замърсяването с фосфор; минималните изисквания за употребата на препарати за растителна защита трябва задължително да включват *inter alia* и изискването да се притежава лицензия за използването на препаратите и да са спазени задълженията за обучение, изисквания за безопасното съхранение, проверки на техническите средства, използвани за пръскането и правила за използването на пестициди в близост до води и други чувствителни обекти, както това е установено от националното законодателство;
- за конкретните цели на член 40, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 - други съответни задължителни изисквания, установени от националното законодателство.

5.3.2.1.1. Плащания за неблагоприятни природни условия на земеделски производители в планински райони

До 31 декември 2009 г. се прилагат разпоредбите на точки 9.3.V.A(1) и 9.3.V.B(1), (2) и (3) и второто тире на точка 9.3.V.B. от приложение II към Регламент (ЕО) № 817/2004. Въпреки това, разграничението между А и Б, съответно между основни характеристики/друга информация, е невалидно.

5.3.2.1.2. Плащания за неблагоприятни природни условия на земеделски производители в други райони освен планински

Прилага се точка 5.3.2.1.1.

5.3.2.1.3. Плащания по програма Натура 2000 и плащания, свързани с Директива 2000/60/ЕО

- районите, определени за приложение на Директиви 79/409/ЕИО и 92/43/ЕИО и задълженията на земеделските стопани, произтичащи от съответните национални/регионални разпоредби за управление;
- описание на методологията и на агрономическите прогнози, използвани като отправна точка за изчисленията, които доказват допълнителните разходи и пропуснатите доходи в резултат от неблагоприятните последици за съответния район, свързани с прилагането на Директиви 79/409/ЕИО и 92/43/ЕИО ⁽¹⁾;
- размери на подпомагането.

⁽¹⁾ Подробности за Директива 2000/60/ЕО ще бъдат дадени на по-късен етап.

5.3.2.1.4. Агро-екологични плащания

- описание и обосновка за различните видове ангажменти въз основа на тяхното очаквано въздействие върху околната среда във връзка с екологичните нужди и приоритети,
- описание на методологията и на агрономическите прогнози и параметри (включително описание на базовите изисквания, съгласно член 39, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, които се отнасят за всеки конкретен вид ангажмент), използвани като отправна точка за изчисленията, които доказват: а) допълнителните разходи, б) пропуснатите доходи в резултат от поетия ангажмент, и в) размер на разходите по сделката; когато е уместно, тази методология следва да е съобразена с предоставената помощ по силата от Регламент (ЕО) № 1782/2003; когато е подходящо — методът на превръщане, който се използва за друг вид единици съгласно член 27, параграф 9 от настоящия регламент,
- размери на подпомагането,
- мерките, целите и критериите, които се прилагат в случай на избор на бенефициерите с конкурс съгласно втората алинея от член 39, параграф 4 от Регламент (ЕО) № 1698/2005.
- списъкът от местни земеделски породи, застрашени от изчезване и броят на съответните женски животни за разплод. Този брой трябва да бъде удостоверен от признат технически орган или развъдна организация/сдружение — което трябва да регистрира и актуализира племенната книга за породата. Доказателства, че въпросният орган притежава необходимите умения и познания, за да определя животните от застрашените породи,
- за растителни генетични ресурси, застрашени от генетична ерозия, доказателства за генетична ерозия, въз основа на научни резултати и показатели за наличието на ендемични/оригинални (местни) сортове, тяхното разнообразие от популации и преобладаващите земеделски практики на местно ниво,
- за съхранение на генетични ресурси в земеделието (член 39, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 1698/2005) - видове бенефициери, операции и подробна информация за допустимите разходи.

5.3.2.1.5. Плащания за хуманно отношение към животните

- описание и обосновка за различните видове ангажменти в минимум една от областите, определени в член 27, параграф 7 от настоящия регламент, въз основа на тяхното очаквано въздействие,
- описание на методологията и на агрономическите/зоотехническите прогнози и параметри (включително описание на базовите изисквания, съгласно член 40, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, които се отнасят за всеки конкретен вид ангажмент), използвани като отправна точка за изчисленията, които доказват: а) допълнителните разходи и пропуснатите доходи в резултат от поетия ангажмент; б) размера на разходите по сделката,
- размер на подпомагането.

5.3.2.1.6. Помощи за инвестиции в непроизводствени дейности

- описание на операциите, които ще бъдат подкрепени,
- описание на връзката с ангажментите, предвидени в член 36, буква а), iv) от Регламент (ЕО) № 1698/2005 или други агро-екологични цели,
- описание на стойността на обществените места за отдих в зона по Натура 2000 или друг вид зони с висока природна стойност, която ще се подобри.

5.3.2.2. Мерки, целящи устойчивото използване на горски площи

Общо за всички мерки:

- връзка между предложените мерки и националните/регионалните горскостопански програми или еквивалентни инструменти и със Стратегията за лесовъдството на Общността,
- позоваване на планове за опазване на горите за райони, определени като високо- или среднорискови за горски пожари и елементите, гарантиращи съответствие на предложените мерки с тези планове за защита.

5.3.2.2.1. Първоначално залесяване на земеделски земи

- дефиниция на „земеделска земя“,
- дефиниция на „земеделски производител“,
- разпоредби и критерии за избор на зоните за залесяване, които гарантират, че планираните мерки са подходящи за местните условия и съвместими с екологичните изисквания, и по-специално с биоразнообразието, съгласно член 50, параграф 6 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 и член 34, параграф 2 от настоящия регламент,
- описание на методологията за изчисленията на разходите за създаване и поддържане, както и на пропуснатите доходи, които ще бъдат компенсирани. Във втория случай, тази методология следва да е съобразена с помощта, предоставена по Регламент (ЕО) № 1782/2003,
- интензитет на помощта за подпомагане при установяване, размери и времетраене на годишните премии за финансирането на разходите за поддържане и пропуснати доходи.

5.3.2.2.2. Първоначално установяване на агро-лесовъдни системи върху земеделски земи

- дефиниция на подпомаганите агро-лесовъдни системи,
- използване в лесовъдството,
- използване в селското стопанство,
- плътност на засаждане,
- описание на методологията за изчисляване на разходите за установяване,
- интензитет на помощта за подпомагане при установяване.

5.3.2.2.3. Първоначално залесяване на неземеделски земи

- разпоредби и критерии за определяне на зоните за залесяване,
- разпоредби, гарантиращи, че планираните мерки са подходящи за местните условия и съвместими с екологичните изисквания, и по-специално с биоразнообразието,
- описание на методологията за изчисляване на разходите за установяване,
- интензитет на помощта за подпомагане при установяване.

5.3.2.2.4. Плащания по програма Натура 2000

- районите, определени за приложение на Директиви 79/409/ЕИО и 92/43/ЕИО, както и задълженията на горските стопани, произтичащи от съответните национални/регионални разпоредби за управление,
- описание на методологията за изчисленията, които доказват направените разходи и пропуснатите доходи в резултат от ограниченията върху използването на горите и други гористи площи, свързани с прилагането на Директиви 79/409/ЕИО и 92/43/ЕИО в съответния район,
- размер на подпомагането.

- 5.3.2.2.5 Плащания за опазване на околната среда в горите
 - обосновка за ангажиментите, въз основа на тяхното очаквано въздействие върху околната среда във връзка с екологичните нужди и приоритети,
 - описание на методологията и на прогнозите и параметрите, използвани като отправна точка за изчисленията, които доказват допълнителните разходи и пропуснатите доходи в резултат от поетия ангажимент,
 - размери на подпомагането.
- 5.3.2.2.6 Възстановяване потенциала на горското стопанство и въвеждане на превантивни мерки
 - характер на действията, които ще се прилагат и планове за превенция.
- 5.3.2.2.7 Помощи за инвестиции в непроизводствени дейности
 - дефиниране на операциите, които ще бъдат подкрепени,
 - описание на връзката с ангажиментите, предвидени в член 36, буква б), в) от Регламент (ЕО) № 1698/2005 или други цели, свързани с околната среда,
 - описание на стойността на обществените места за отдих, която ще се подобри.
- 5.3.3 **Ос 3: Качество на живот в селските райони и разнообразяване на селската икономика**
- 5.3.3.1 **Мерки за разнообразяване на селската икономика**
- 5.3.3.1.1 Разнообразяване чрез стартиране на неземеделски дейности
 - обхванати области на разнообразяване,
 - интензитет на помощта.
- 5.3.3.1.2 Подпомагане за създаване и развитие на микропредприятия
 - видове предприятия бенефициери,
 - описание на видовете операции,
 - интензитет на помощта.
- 5.3.3.1.3 Насърчаване на туристическите дейности
 - описание на видовете обхванати операции, посочени в член 55 от Регламент (ЕО) № 1698/2005,
 - интензитет на помощта.
- 5.3.3.2 **Мерки за подобряване качеството на живот в селските райони**
- 5.3.3.2.1 Основи услуги за икономиката и селското население
 - видове услуги, които ще бъдат подкрепени,
 - видове разходи, които ще се покриват.

- 5.3.3.2.2. **Обновяване и развитие на селата**
- видове дейности, които ще бъдат подкрепени,
 - видове разходи, които ще се подкрепят.
- 5.3.3.2.3. **Опазване и възстановяване на селското наследство**
- описание на видовете обхванати операции, посочени в член 57 от Регламент (ЕО) № 1698/2005.
- 5.3.3.3. **Професионално обучение и информация**
- области, обхванати от професионалното обучение и информация,
 - видове икономически субекти бенефициери по предвижданите дейности.
- 5.3.3.4. **Придобиване на умения, използване в обществения живот и прилагането им в практиката**
- придобиване на умения и използване в обществения живот — описание на видовете обхванати операции,
 - публично-частни партньорства по член 59, буква д) от Регламент (ЕО) № 1698/2005, различни от посочените в член 62, параграф 1, буква б) от този регламент, които ще изпълняват стратегии за местно развитие - описание на вида (представени партньори, процентен дял на представените партньори от частния сектор, пълномощия за вземане на решения), индикативна прогноза за броя на обхванатите публично - частни партньорства, райони и население); информация за изпълнените от тези публично - частни партньорства мерки по ос 3; разпоредби, които гарантират текущите разходи на тези партньорства да отговарят на тавана от 15 % от публичните разходи по тяхната стратегия за местно развитие.
- 5.3.4 **Ос 4: Прилагане на подхода Leader**
- 5.3.4.1. **Стратегия за местно развитие**
- процедура и срокове за избор на местни групи за действие, включително обективни критерии за избор и планиран примерен брой на местните групи за действие и планиран процентен дял от селските територии, обхванати от стратегии за местно развитие,
 - обосновка за избора на райони, чието население попада извън границите по член 37, параграф 3,
 - процедура за избор на операции от местните групи за действие,
 - описание на схемите за финансиране, които се прилагат за местни групи за действие.
- 5.3.4.2. **Вътрешно-териториално и транснационално сътрудничество**
- процедура, срокове и обективни критерии за избор на проекти за вътрешно-териториално и транснационално сътрудничество.
- 5.3.4.3. **Дейност на местните групи за действие, придобиване на умения и съживяване на територията**
- ограничения, които се прилагат за дела от бюджета на местните групи за действие, който се заделя за дейността им,
 - индикативни прогнози за разходите по член 59, букви а) — г) от Регламент (ЕО) № 1698/2005, които ще се използват за придобиване на умения и прилагането им по оста Leader.

6. **План за финансиране от две таблици**

(член 16, буква г) от Регламент (ЕО) № 1698/2005)

6.1. **Годишен финансов принос от ЕЗФРСР (в EUR)**

Година	2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Общо от ЕЗФРСР							
За райони по цел „Сближаване“ (*)							

(*) За държави-членки с райони по цел „Сближаване“ и такива, които не попадат в обхвата на тази цел

6.2. **Финансов план по оси (в EUR за целия период) (1)**

Ос	Публичен принос		
	Общо публични средства	Размер на приноса от ЕЗФРСР (%)	Сума от ЕЗФРСР
Ос 1			
Ос 2			
Ос 3			
Ос 4			
Техническа помощ			
Общо			

Забележка: Преходните разходи съгласно първото тире от точка 5.2 от настоящото приложение следва да се включат в таблиците от точки 6.1, 6.2 и 7. За идентифициране на тези разходи държавите-членки следва да използват таблицата на съответствията от приложение II от Регламент (ЕО) № 1320/2006.

7. **Примерно разпределение по мерки за развитие на селските райони (в EUR, общо за периода)**

Мярка/ос	Публични разходи	Частни разходи	Общо разходи
Мярка 111			
Мярка 112			
Мярка 121			
Мярка 1...			
Общо по ос 1			
Мярка 211			
Мярка 212			
Мярка 221			
Мярка 2...			
Общо по ос 2			

(1) Дотолкова, доколкото програмата за развитие на селските райони обхваща различни видове райони и размерът на съфинансирането от ЕЗФРСР е диференциран, таблица 6.2 трябва да се повтаря за всеки вид райони — райони по цел „Конвергентност“, най-отдалечени райони и по-малките острови в Егейско море, други райони.

Мярка/ос	Публични разходи	Частни разходи	Общо разходи
Мярка 311			
Мярка 312			
Мярка 321			
Мярка 3...			
Общо по ос 3			
41 Стратегии за местно развитие:			
— 411 Конкурентност			
— 412 Околна среда/стопанисване на земята			
— 413 Качество на живота/разнообразяване			
421 Сътрудничество:			
431 Текущи разходи, придобиване на умения, съживяване на селските райони			
Общо по ос 4 ⁽¹⁾			
Общо по оси 1, 2, 3 и 4			
511 Техническа помощ			
от която сума за националната селска мрежа (когато има такава)			
а) текущи разходи			
б) план за действие			
Всичко			

⁽¹⁾ За удостоверяване спазването на член 17 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 ключът за разпределението между осите в резултат от стратегиите за местно развитие ще се прилага за общият размер на средствата по ос 4.

Консолидираната финансова таблица и индикативната първоначална таблица по мерки трябва да следват структурата на таблиците от точки 6.1, 6.2 и 7 и редът от следния списък:

Различните мерки се кодират както следва:

- (111) професионално обучение, информационни дейности, включително разпространяване на научни знания и новаторски практики за лица, заети в отраслите земеделие, храни и горско стопанство;
- (112) установяване на млади земеделски производители;
- (113) ранно пенсиониране на земеделски производители и селскостопански работници;
- (114) използване на консултантски услуги от земеделски производители и горски стопани;
- (115) управление на стопанства, възстановяване на стопанства и селскостопански консултантски услуги, както и консултантски услуги за горското стопанство;
- (121) модернизация на земеделските стопанства;

- (122) подобряване икономическата стойност на горите;
- (123) добавяне на стойност към земеделските и горски продукти;
- (124) сътрудничество за разработване на нови продукти, процеси и технологии в земеделието, храните и горското стопанство;
- (125) подобряване и разработване на инфраструктура, свързана с развитието и адаптирането на земеделието и горското стопанство;
- (126) възстановяване на селскостопанския потенциал, разрушен от природни бедствия, и въвеждане на подходящи превантивни мерки;
- (131) подпомагане на земеделските производители да се адаптират към стандартите, основани на законодателство на Общността;
- (132) подпомагане на земеделски производители, които участват в схеми за качество на храните;
- (133) подпомагане на организации на производителите с информация и насърчаване на дейностите относно продукти по схеми за качество на храните;
- (141) подпомагане на полупазарните земеделски стопанства, произвеждащи за собствени нужди, които се реструктурират;
- (142) учредяване на организации на производителите;
- (211) плащания за неблагоприятни природни условия на земеделски производители в планински райони;
- (212) плащания на земеделски производители в области с неблагоприятни природни условия, различни от планинските райони;
- (213) плащания по програма Натура 2000 и плащания, свързани с Директива 2000/60/ЕО;
- (214) плащания за агроекология;
- (215) плащания за хуманно отношение към животните;
- (216) помощи за инвестиции в непроизводствени дейности;
- (221) първоначално залесяване на земеделски земи;
- (222) първоначално установяване на агро-лесовъдни системи върху земеделски земи;
- (223) първоначално залесяване на неземеделски земи;
- (224) плащания по програма Натура 2000;
- (225) плащания за опазване на околната среда в горите;
- (226) възстановяване потенциала на горското стопанство и въвеждане на превантивни мерки;
- (227) помощи за инвестиции в непроизводствени дейности;
- (311) разнообразяване чрез стартиране на неземеделски дейности;
- (312) помощи за създаване и развитие на микропредприятия;
- (313) насърчаване на туристическите дейности;
- (321) основи услуги за икономиката и селското население;
- (322) обновяване и развитие на селата;
- (323) опазване и възстановяване на селското наследство;

- (331) професионално обучение и информация за икономически субекти, които работят в областите, обхванати от ос 3;
- (341) придобиване на умения и съживяване за целите на подготовката и прилагането на стратегия за местно развитие;
- (41) стратегии за местно развитие;
- (411) конкурентност;
- (412) околна среда/стопанисване на земята;
- (413) качество на живота/разнообразяване;
- (421) транснационално и междурегионално сътрудничество;
- (431) ръководство на местните групи за действие, придобиване на умения, съживяване;
- (511) техническа помощ.

8. **Когато е приложимо — таблица за допълнителното национално финансиране по оси, като се прави разграничение между съответните мерки, както те са определени в Регламент (ЕО) № 1698/2005**

Таблица

Допълнително национално финансиране (член 16, буква е) от Регламент (ЕО) № 1698/2005)

(в EUR, общо за периода)

Ос 1	
Мярка 111	
...	
Общо за ос 1	
Ос 2	
Мярка 211	
...	
Общо за ос 2	
Ос 3	
Мярка 311	
...	
Общо за ос 3	
Ос 4	
Мярка 411	
...	
Общо за ос 4	
Общо за ос 1, ос 2, ос 3 и ос 4	

9. **Необходимите елементи за извършване на оценка по изискванията за свободна конкуренция и според случая, списък на схемите за подпомагане, разрешени по членове 87, 88 и 89 от Договора, които ще се използват за изпълнението на програмите**

(член 16, буква ж) от Регламент (ЕО) № 1698/2005)

Елементите по точки А и Б за правилата и процедурите за държавните помощи трябва да са валидни за целия жизнен цикъл на програмата и да обхващат както първоначално представената информация, така и последващите изменения в нея.

- А. За мерки и операции, попадащи в обхвата на член 36 от Договора:
- посочва се дали подпомагането ще се предоставя по отношение на Регламент (ЕО) № 1860/2004 на Комисията ⁽¹⁾ за подкрепа *de minimis* в сектора на селското стопанство; или
 - посочва се регистрационния номер и препратка към регламента на Комисията за освобождаване, приет въз основа на Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета ⁽²⁾, по силата на който е въведена мярката; или
 - посочва се номера на делото и референтния номер, под които мярката е обявена от Комисията за несъвместима с Договора; или
 - подава се съответния информационен лист, включен като приложение към Регламент (ЕО) № 794/2004 на Комисията ⁽³⁾.
- Б. За мерките по членове 25, 27 (за последния — само за допълнителното национално финансиране, посочено в член 89 от Регламент (ЕО) № 1698/2005) и член 52 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 и операции по мерките съгласно членове 28 и 29 от този регламент, които попадат извън обхвата на член 36 от Договора, един от следните елементи:
- посочва се дали подкрепата ще се предоставя по отношение на Регламент (ЕО) № 69/2001 на Комисията ⁽⁴⁾ за подкрепа *de minimis*; или
 - посочва се регистрационния номер и препратка към регламента на Комисията за освобождаване, приет въз основа на Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета, по силата на който е въведена мярката; или
 - посочва се номера на делото и референтния номер, под които мярката е обявена от Комисията за съвместима с Договора; или
 - посочва се поради какви други причини съответната схема за подпомагане трябва да представлява съществуваща помощ по смисъла на член 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 659/1999, включително съществуващи мерки за подпомагане по смисъла на договорите за присъединяване.

Тези мерки трябва да се представят във формат на таблица за държавни помощи, както е указано по-долу:

- В. Формат на таблица за държавни помощи, която се включва като приложение към всяка програмата за развитие на селските райони

Код на мярката	Наименование на схемата за подпомагане	Указание за законосъобразността на схемата ^(*)	Времетраене на схемата за подпомагане

(*) Посочва се съответно:

- За мерките, обхванати от регламента *de minimis*: „всяка помощ, предоставена по настоящата мярка следва да отговаря на изискванията на Регламент (ЕО) №... *de minimis*“;
- За одобрени схеми за подпомагане: позоваване на решението на Комисията за одобрение на държавната помощ, включително номера на държавната помощ и позоваване на писмото за одобрението,
- За помощ, която се освобождава блоково: позоваване на отделния регламент за блоково освобождаване и на регистрационния номер,
- За други съществуващи мерки за подпомагане:
 - а) в случая на държави-членки, които се присъединиха към Общността на 1 май 2004 г. и на 1 януари 2007 г. — „новите държави-членки“; (1) „няма“ за помощи отпреди 1995 г.; (2) цитира се номера на мярката в списъка от договора за присъединяване, (3) цитира се „междинна процедура“ без възразително писмо,
 - б) за останалите случаи на съществуваща помощ — моля, посочете приложимото съответно основание.

Таблицата за държавните помощи се придружава от ангажимент от страна на държавата-членка, че ще уведомява индивидуално по силата на член 88, параграф 3 от Договора за всеки случай на прилагане на схемите, изброени в точка Б, за които се изискват отделни уведомления по силата на правилата за държавни помощи или при условията и ангажиментите, определени в съответното решение за одобрение на държавната помощ.

⁽¹⁾ ОВ L 325, 28.10.2004 г., стр. 4.

⁽²⁾ ОВ L 142, 14.5.1998 г., стр. 1.

⁽³⁾ ОВ L 140, 30.4.2004 г., стр. 1.

⁽⁴⁾ ОВ L 10, 13.1.2001 г., стр. 30.

10. **Информация за допълняемостта с мерките, финансирани от останалите инструменти на Общата селскостопанска политика, по линията на Кохезионната политика, както и на Европейския фонд за рибарството**
(член 5, член 16, буква з) и член 60 от Регламент (ЕО) № 1698/2005)
- 10.1. *Оценка и средства за осигуряване на допълняемост с:*
— дейностите, политиките и приоритетите на Общността, по-специално с целите на икономическата и социална кохезия и тези на Европейския фонд за рибарството,
— мерки, финансирани от ФЕОГА или други инструменти в секторите, изброени в приложение I към настоящия регламент.
- 10.2. *Във връзка с мерките по оси 1, 2 и 3:*
— Критерии за разграничаване на мерките с целеви операции, които отговарят също и на критериите за допустимост на друг инструмент за подкрепа на Общността, по-специално Структурните фондове и Европейския фонд за рибарството
- 10.3. *Във връзка с мерките по ос 4:*
— Критерии за разграничаване на стратегиите за местно развитие, попадащи в обхвата на 4, във връзка със стратегиите за местно развитие, изпълнявани от „групи“ по линията на Европейския фонд за рибарството и за сътрудничество във връзка с цел „Сътрудничество“ по линия на Структурните фондове.
- 10.4. Според случая се предоставя и информация за допълняемостта с други финансови инструменти на Общността.
11. **Определяне на компетентни органи и институции**
(член 16, буква и), i) от Регламент (ЕО) № 1698/2005)
— Определяне от страна на държавата-членка на всички органи, предвидени по силата на член 72, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 и за информация — обобщено описание на тяхната управленска и контролна структура.
12. **Описание на системите за мониторинг и оценка, както и предлаган състав на Комитета за мониторинг**
(член 16, буква и), ii) и член 77 от Регламент (ЕО) № 1698/2005)
- 12.1. *Описание на системите за мониторинг и оценка*
Тези системи се изграждат въз основа на общия списък от изходни показатели, показатели за резултатите, базови показатели и показатели за въздействието на програмата за развитие на селските райони, включен в Общата рамка за мониторинг и контрол в приложение VIII и останалите елементи, посочени в член 62, параграф 3. Всяка програма за развитие на селските райони определя допълнителни показатели, отразяващи националните и/или регионални нужди, условия и цели, които са специфични за програмния район. Събраната информация за показателите може да се ръководи от стандартите, разработени от Глобалната система за земни наблюдения върху системите (GEOSS) или от проекти на Общността, като Глобален мониторинг на околната среда и сигурността (GMES).
- 12.2. *Предлаган състав на Комитета за мониторинг*
13. **Разпоредби за осигуряване публичност на програмата**
(член 76 от Регламент (ЕО) № 1698/2005)
Описва се комуникационния план и елементите, включени в член 58 от настоящия регламент и приложение VI към него:
- 13.1. Предвиждани дейности за информиране на потенциалните бенефициери, професионални организации, икономическите, социалните и екологични партньори, организации за насърчване равнопоставеността между мъжете и жените и неправителствени организации, за възможностите, които предлага програмата и правилата, които дават достъп до средствата по програмата.

- 13.2. Предвиждани дейности за информиране на бенефициерите за приноса на Общността.
- 13.3. Дейности за информиране на масовата общественост за ролята на Общността в програмите и за резултатите от това.
14. **Определяне на партньорите, с които са проведени консултации и резултатите от тези консултации**
(член 6 и член 16, буква й) от Регламент (ЕО) № 1698/2005)
- 14.1. *Определяне на партньорите, с които са проведени консултации*
Списък на консултираните компетентни регионални, местни и други публичноправни органи, икономическите и социални партньори и други съответни институции от гражданското общество, неправителствени организации, включително екологични организации, и организации, работещи за насърчаване равнопоставеността между мъжете и жените, с които са проведени консултации.
- 14.2. *Резултати от консултациите*
Предоставя се обобщение на резултатите от консултациите, включително датите, на които са проведени и времето, което е било предоставено за даване на становище и допринасяне за изготвянето на програмата, като се посочва степенята, в която получените мнения и препоръки са били взети под внимание.
15. **Равнопоставеност между мъжете и жените и недискриминация**
(член 8 от Регламент (ЕО) № 1698/2005)
- 15.1. Описва се как ще се насърчава равнопоставеността между мъжете и жените на различните етапи от изпълнението на програмата (изготвяне, изпълнение, мониторинг на изпълнението и оценка).
- 15.2. Описва се как на различните етапи от изпълнението на програмата ще бъде избегната дискриминацията на основата на пол, расов или етнически произход, религия или вяра, инвалидност, възраст или сексуална ориентация.
16. **Операции за техническа помощ**
(член 66, параграф 2 и член 68 от Регламент (ЕО) № 1698/2005)
- 16.1. *Описание на съдействието по изготвянето, управлението, мониторинга, оценката, информационните и контролни дейности по програмата, което ще се финансира от техническата помощ.*
- 16.2. *Национална селска мрежа*
— списък на организациите и администрациите, ангажирани в развитието на селските райони, които ще формират част от националната селска мрежа;
— процедура и срокове за създаването на националната селска мрежа;
— обобщено описание на основните категории дейности, които ще бъдат осъществявани от националната селска мрежа. Тези дейности ще формират основата на плана за действие, който трябва да бъде изготвен от Управляващия орган и да получи подкрепа по член 68, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕО) № 1698/2005;
— сума, заделена за създаване и функциониране на националната селска мрежа и за прилагане на плана за действие, посочен в член 68, параграф 2, букви а) и б) от Регламент (ЕО) № 1698/2005. В рамките на тази сума трябва да се направи разграничение между частта, която покрива структурата, необходима за работата на мрежата и тази, която покрива разходите по плана за действие. Програмата трябва да съдържа разпоредби, с които се гарантира частта от сумата по тази буква а) да не нараства необосновано във времето.

Б. СПЕЦИФИЧНИ ПРОГРАМИ ЗА НАЦИОНАЛНИТЕ СЕЛСКИ МРЕЖИ (ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 41, ПАРАГРАФИ 3 И 5)

Когато съобразно втората алинея от член 66, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 държави-членки с регионални програми подават за одобрение специфична програма за създаването и дейността на национални селски мрежи, тези програми трябва да включват следните елементи:

- а) списък на организациите и администрациите, ангажирани в развитието на селските райони, които ще формират част от националната селска мрежа;
- б) процедура и срокове за създаването на националната селска мрежа;
- в) обобщено описание на основните категории дейности, които ще бъдат осъществявани от националната селска мрежа. Тези дейности ще формират основата на плана за действие, който трябва да бъде изготвен от Управляващия орган и да получи подкрепа по член 68, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕО) № 1698/2005);
- г) сума, заделена за създаване и функциониране на националната селска мрежа и за прилагане на плана за действие, посочен в член 68, параграф 2, букви а) и б) от Регламент (ЕО) № 1698/2005 и годишно разпределение на финансовия принос от ЕЗФРСР, който трябва да е съвместим с член 69, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1698/2005;
- д) финансова таблица за целия програмен период със следния формат (в EUR по текущи цени):

Вид на разходите за националната селска мрежа	Общо публични средства	Финансов принос от ЕЗФРСР
а) за дейността на структурата на националната селска мрежа		
б) за прилагане на плана за действие на националната селска мрежа, включително неговата оценка		
Общо		

- е) определяне на компетентните отговорни органи и институции;
- ж) описание на системата за мониторинг и оценка, както и предлаган състав на Комитета по мониторинг.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ПОМОЩ ЗА ГРУПИ ПРОИЗВОДИТЕЛИ В МАЛТА

Подкрепа за създаването на група производители (Минималната сума, посочена в член 25, параграф 2)

EUR	Година
63 000	1-ва година
63 000	2-ра година
63 000	3-та година
60 000	4-та година
50 000	5-та година

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ПРАГОВИ РАВНИЩА ЗА ЗАСТРАШЕНИ ПОРОДИ (ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 27, ПАРАГРАФ 4)

Допустими видове селскостопански животни	Прагови равнища, под които една местна порода се смята за застрашена от изгубване за животновъдството (брой на женските животни за разплод) (*)
Едър рогат добитък	7 500
Овце	10 000
Кози	10 000
Еднокопитни животни (Еквиде)	5 000
Свине	15 000
Птици	25 000

(*) Изчисленият за всички държави-членки брой на женските животни за разплод от същата порода, които са на разположение за чистокръвно възпроизводство, които са регистрирани в племенната книга на породата, водена от одобрена развъдна организация, призната от държавата-членка съобразно със зоотехническото законодателство на Общността.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

**ТАБЛИЦА НА ПРЕОБРАЗУВАНЕ НА ЖИВОТНИ В ЖИВОТИНСКИ ЕДИНИЦИ (ПОСОЧЕНА В ЧЛЕН 27,
ПАРАГРАФ 13)**

Бикове, крави и други животни от рода на едрия рогат добитък на възраст над две години, животни от семейство коне на възраст над шест месеца	1,0 ЖЕ
Животни от рода на едрия рогат добитък на възраст от шест месеца до две години	0,6 ЖЕ
Животни от рода на едрия рогат добитък на възраст под шест месеца	0,4 ЖЕ
Овце	0,15 ЖЕ
Кози	0,15 ЖЕ
Свине за разплод > 50 kg	0,5 ЖЕ
Други свине	0,3 ЖЕ
Кокошки носачки	0,014 ЖЕ
Други домашни птици	0,003 ЖЕ

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ ОТНОСНО ПОДКРЕПАТА ОТ ЕЗФРСР (ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 58, ПАРАГРАФ 3)**1. Информационни мерки за потенциални бенефициери и за бенефициери***1.1. Информационни мерки за потенциални бенефициери*

С оглед осигуряването на прозрачност, управляващите органи разпространяват възможно най-изчерпателна информация за възможностите за финансиране, предлагани съвместно от Общността и държавите-членки с програмата за развитие на селските райони.

В този смисъл управляващият орган осигурява програмата за развитие на селските райони да бъде широко публикувана с подробна информация за финансовия принос от ЕЗФРСР и да бъде предоставена на всички заинтересовани кандидати.

Управляващият орган предоставя на потенциалните бенефициери ясна, подробна и актуална информация за следното:

- a) административните процедури, които трябва да бъдат спазени, за да може един кандидат да отговори на условията за финансиране по програмата за развитие на селските райони;
- b) описание на процедурите за разглеждане на заявленията за финансиране;
- v) условията за допустимост и/или критериите за избор и оценка на проектите, които да бъдат финансирани;
- г) имената на лица или на лицата за контакт на национално, регионално или местно равнище, които могат да дават пояснения за начина на действие на програмата за развитие на селските райони и критериите за избор и оценка на операциите.

Управляващият орган осигурява в информационните мерки за потенциалните бенефициери да участват органи, които могат да играят ролята на посредници, и по-специално:

- a) местни и регионални органи;
- b) професионални организации;
- v) икономически и социални партньори;
- г) неправителствени организации, особено организации, работещи за насърчаване равнопоставеността между мъжете и жените и организации за опазване на околната среда;
- д) европейски информационни центрове;
- e) представителства на Комисията в държавите-членки.

Управляващият орган информира потенциалните бенефициери за публикуването, предвидено в точка 2.1.

1.2. Информационни мерки за бенефициери

Управляващият орган осигурява уведомлението за отпускането на помощта да информира бенефициерите, че дейностите се финансират по програма, която частично се финансира от ЕЗФРСР, както и за съответната приоритетна ос от програмата за развитие на селските райони.

2. Информационни мерки и мерки за публичност, насочени към обществеността

Управляващият орган по програмата за развитие на селските райони и бенефициерите вземат всички мерки да осигурят информация и публичност за обществеността относно мерките, финансирани по програмата за развитие на селските райони съгласно настоящия регламент.

2.1. Задължения на управляващите органи

Управляващият орган информира обществеността за приемането на програмата за развитие на селските райони от страна на Комисията и за нейните актуализации, за основните постигнати резултати в изпълнение на програмата и за нейното приключване.

Считано от 2008 г., управляващият орган публикува най-малко веднъж в годината в електронен вид или по друг начин списък на бенефициерите, които получават подкрепа от програмата за развитие на селските райони, наименованията на операциите и размерите на публичните средства, предоставени за тези операции.

Информационните мерки се прилагат от управляващия орган, като се ползват всички средства за масово осведомяване на съответното териториално ниво. Те включват също комуникационни кампании, публикации на твърд и електронен носител, както и на всеки друг вид носител, който бъде счетен за подходящ.

Мерките за информиране на обществеността включват елементите, посочени в точка 3.1.

2.2. Задължения на бенефициерите

Когато една операция по програма за развитие на селските райони води до инвестиции (например в земеделско стопанство или в хранително предприятие), чийто общ размер надхвърля 50 000 EUR, бенефициерът поставя информационна табела.

На инфраструктурни обекти с общ размер на средствата над 500 000 EUR се поставят билбордове.

Информационна табела се поставя също на местата, където се намират местните групи за действие, финансирани по ос 4.

Билбордовете и информационните табели съдържат описание на проекта/операцията и елементите, посочени в точка 3.1. Информацията заема най-малко от 25 % от билборда или табелата.

3. Технически характеристики на информационните мерки и мерките за публичност

3.1. Надпис и лого

Всяка дейност по информиране и публичност съдържа следните елементи:

- Европейското знаме съобразно с графичните стандарти, определени в точка 4, както и обяснение за ролята на Общността чрез изписването на следния текст:

„Европейският земеделски фонд за развитие на селските райони — Европа инвестира в селските райони“.

- За дейности и мерки, финансирани по оста *Leader* се използва логото на подхода *Leader*.

3.2. Информационни и комуникационни материали

- Публикации (като например брошури, листовки и бюлетини) и постери за мерките и дейностите с частично финансиране от ЕЗФРСР съдържат на заглавната страница ясни указания за участието на Общността, както и емблемата на Общността когато се използва, също и емблема на страната или на региона. Публикациите цитират отговорния орган за информационното съдържание и управляващия орган, определен да изпълнява въпросната програма за подпомагане.

- В случаите, когато информацията се разпространява чрез електронни средства (Интернет страници, бази данни за потенциалните бенефициери) или като аудио - визуални материали, разпоредбите на първото тире се прилагат по аналогия. При изготвянето на комуникационния план се направи всичко необходимо да се ползват нови технологии, които позволяват бързо и ефективно разпространение на информацията и улесняват диалога с масовата общественост.

Интернет страниците във връзка с ЕЗФРСР следва да:

- посочват финансовия принос от ЕЗФРСР минимум на заглавната страница на сайта;
- включват препратка към Интернет страницата на Комисията за ЕЗФРСР.

4. Указания за създаването на емблемата и дефиниране на стандартните цветове

4.1. Европейското знаме

Описание на символите

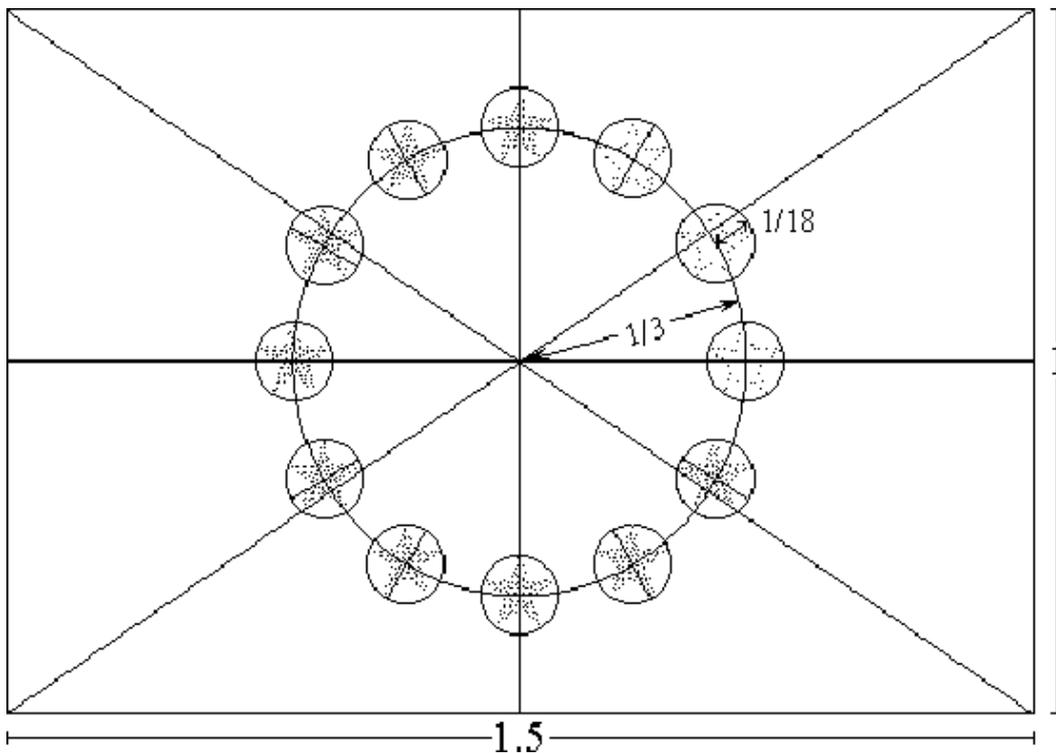
12 златни звезди, подредени в кръг и представляващи обединението на народите на Европа, на фона на синьо небе. Броят на звездите е определен като числото 12, което е символ на съвършенство и единство.

В проектите, финансирани от ЕЗФРСР, под европейското знаме се изписва наименованието на този фонд.

Описание на хералдическите знаци

Кръг от 12 златни петолъчни звезди върху светло синьо поле, като върховете на звездите не се допират.

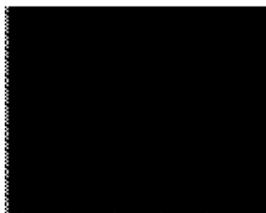
Описание на геометричните характеристики

Емблемата има формата на син четириъглен флаг, чиято хоризонтална страна е един и половина пъти по-дълга от вертикалната. 12 златни звезди, разположени на еднакво разстояние една от друга, образуват невидима окръжност, чийто център е точката на пресичане на диагоналите на четириъгълника. Радиусът на окръжността се равнява на една трета от дължината на вертикалната страна на знамето. Всяка от звездите има пет върха, разположени по периферията на невидима окръжност, чийто радиус е равен на една осемнадесета част от дължината на вертикалната страна на знамето. Всички звезди са в изправено положение, като единият им връх е вертикално разположен, а други два — на права линия под прав ъгъл спрямо пилоната. Окръжността е разположена така че звездите се подреждат на местата на часовете на часовника. Техният брой не може да се променя.

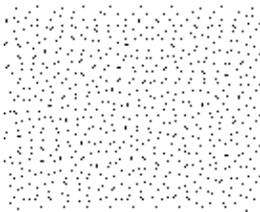
Цветове

PANTONE REFLEX BLUE

Емблемата има следните цветове:

PANTONE REFLEX BLUE за повърхността на правоъгълника; **PANTONE YELLOW** за звездите. Международната цветова гама **PANTONE** е широко и леснодостъпна дори за непрофесионалисти.

PANTONE YELLOW

Четирицветен процес:

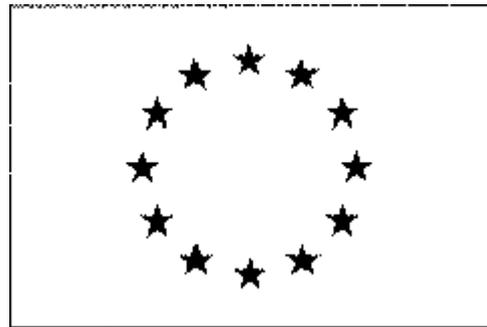
Когато се използва четирицветен процес, не могат да се ползват двата стандартни цвята. Поради това, те трябва да бъдат пресъздадени, като се използват четирите основни цвята на четирицветния процес. **PANTONE YELLOW** се получава като се използва 100 % „Process Yellow“. Смес от 100 % „Process Cyan“ и 80 % „Process Magenta“ води до получаването на цвят, който много прилича на **PANTONE REFLEX BLUE**.

Информация от Интернет:

На Интернет палитрата **PANTONE REFLEX BLUE** съответства на цвят RGB:0/0/153 (шестнадесетичен код: 000099), а **PANTONE YELLOW** — на цвят RGB:225/204/0 (шестнадесетичен код: FFCC00).

Монохромен процес на възпроизвеждане:

Когато се разполага само с черно, четириъгълникът се очертава с черно, а звездите се отпечатват в черно и бяло.

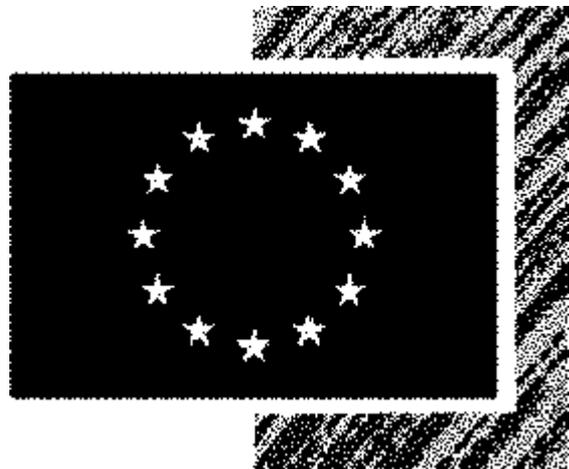

Когато се разполага само със син цвят (разбира се, това трябва да бъде Reflex Blue), се използва 100 % синьо за фона, а звездите се възпроизвеждат като бял негатив.

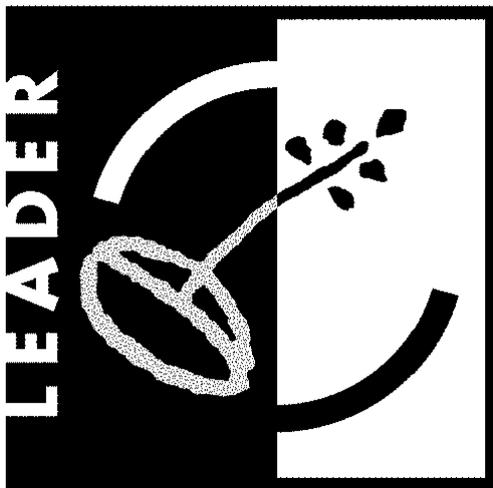

Възпроизвеждане върху цветен фон:

Емблемата за предпочитане се възпроизвежда върху бял фон. Да се избягва фон с различни цветове и във всички случаи такъв, който е несъвместим със синьото. Когато няма друга възможност освен цветен фон, се поставя бяла линия около четириъгълника, като широчината на тази линия е 1/25-та от височината на четириъгълника.

4.2. Лого на Leader

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

А. СТРУКТУРА И СЪДЪРЖАНИЕ НА ГОДИШНИТЕ ДОКЛАДИ ЗА НАПРЕДЪКА ПО ПРОГРАМИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ (ЧЛЕН 60)

1. Изменения в общите условия (член 82, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕО) № 1698/2005):

- изменения в общите условия, които оказват пряко влияние върху условията за изпълнението на програмата (особено законодателни изменения или неочаквано развитие в социално-икономическата обстановка)
- изменения в политиката на Общността и националните политики, оказващи въздействие върху връзката на ЕЗФРСР с другите финансови инструменти.

2. Напредъка по изпълнението на програмата по отношение на поставените цели, на базата на показателите за преки и косвени резултати (член 82, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕО) № 1698/2005):

Предоставя се анализ на постигнатото, измерено чрез мониторинг на показателите, включително качествено анализ на постигнатия напредък във връзка с първоначално поставените цели. Използва се списъка на показателите (изходни и за резултатите), поместен в приложение VIII към настоящия регламент. Наред с тези показатели, които са част от Общата рамка за мониторинг и оценка, се включват и допълнителни такива, които са специфични за програмата и осигуряват ефективен мониторинг на напредъка в посока към постигането на нейните цели.

3. Финансовото изпълнение на програмата, като за всяка мярка се посочват средствата, изплатени на бенефициерите; ако програмата обхваща райони, допустими по цел „Сближаване“, средствата се посочват отделно (член 82, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕО) № 1698/2005).

Таблицата, която обобщава финансовото изпълнение на програмата, съдържа минимум следната информация:

(в EUR)

Оси/мерки	Годишен размер на изплатените средства — година n	Кумулативен размер на изплатените средства от 2007 г. до годината n
Ос 1		
Мярка 111 — от която преходни разходи, съгласно Регламент (ЕО) № 1320/2006		
Мярка... — от която преходни разходи, съгласно Регламент (ЕО) № 1320/2006		
Общи по ос 1 — от която преходни разходи, съгласно Регламент (ЕО) № 1320/2006		
Ос 2		
Мярка 211 — от която преходни разходи, съгласно Регламент (ЕО) № 1320/2006		
Мярка... — от която преходни разходи, съгласно Регламент (ЕО) № 1320/2006		
Общо по ос 2 — от която преходни разходи, съгласно Регламент (ЕО) № 1320/2006		
Ос 3		
Мярка 311 — от която преходни разходи, съгласно Регламент (ЕО) № 1320/2006		

(в EUR)

Оси/мерки	Годишен размер на изплатените средства — година n	Кумулативен размер на изплатените средства от 2007 г. до годината n
Мярка... — от която преходни разходи, съгласно Регламент (ЕО) № 1320/2006		
Общо по ос 3 — от която преходни разходи, съгласно Регламент (ЕО) № 1320/2006		
Ос 4		
Мярка 411 — от която преходни разходи, съгласно Регламент (ЕО) № 1320/2006		
Мярка 4... — от която преходни разходи, съгласно Регламент (ЕО) № 1320/2006		
Общо по ос 4 — от която преходни разходи, съгласно Регламент (ЕО) № 1320/2006		
Техническа помощ — от която преходни разходи, съгласно Регламент (ЕО) № 1320/2006		
Общо по програмата — от която преходни разходи, съгласно Регламент (ЕО) № 1320/2006		

За районите по цел „Сближаване“ се изготвя отделна таблица, в която да бъде включена най-малко същата информация, както и таблица, която е консолидирана на ниво програма и обхваща онези програми, които включват както райони по цел „Сближаване“, така и такива, които не отговарят на тази цел.

4. Обобщена оценка на текущите дейности, в съответствие с член 86, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 (член 82, параграф 2, буква г) от Регламент (ЕО) № 1698/2005)

Обобщение на текущите дейности, свързани с оценката и осъществявани въз основа на доклада пред Комитета за мониторинг в съответствие с член 86, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, включително дейности, свързани предимно с елементите, посочени в член 84, параграф 5 и член 86, параграфи 1 и 2 от този регламент.

5. Стъпките, предприети от управляващия орган и от Комитета за мониторинг с цел осигуряване качествено и ефективно изпълнение на програмата (член 82, параграф 2, буква д) от Регламент (ЕО) № 1698/2005), и по-специално:

- i) мерки за мониторинг на изпълнението и оценката;
- ii) обобщение на основните проблеми при управлението на програмата и предприетите мерки, включително тези в отговор на коментарите, направени по член 83 от Регламент (ЕО) № 1698/2005;
- iii) използваната техническа помощ;

Когато по компонента за техническа помощ на програмата се покриват разходи за създаването и дейността на национални селски мрежи, годишният доклад за напредъка описва процедурите за създаването и дейността на мрежите и текущия етап от изпълнението на плана за действие. Също така, той описва как са направени разходите (разграничават се елементите, обхванати от букви а) и б) от член 68, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1698/2005).

- iv) предприетите стъпки за осигуряване на публичност на програмата в съответствие с член 76 от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

Докладът включва обобщено описание на действията за информиране и публичност, които са били осъществени с цел предоставяне на информация за програмата за развитие на селските райони, съгласно член 58 от настоящия регламент и приложение VI към него.

6. **Декларация за съответствие с политиките на Общността в контекста на подкрепата, включително посочване на срещнатите проблеми и предприетите мерки за решаването им (член 82, параграф 2, буква е) от Регламент (ЕО) № 1698/2005)**

Това съответствие с политиките на Общността по-специално обхваща спазването на правилата за свободната конкуренция, за обществените поръчки, защитата и подобрието на околната среда, и насърчаване равнопоставеността на половете и недискриминацията.

7. **Когато е приложимо, повторното използване на финансови средства, възстановени по член 33 от Регламент (ЕО) № 1290/2005 (член 82, параграф 2, буква ж) от Регламент (ЕО) № 1698/2005)**

Б. ФОРМАТ НА ГОДИШНИТЕ ДОКЛАДИ ЗА НАПРЕДЪКА ЗА СПЕЦИФИЧНИ ПРОГРАМИ, ОБХВАЩАЩИ НАЦИОНАЛНИ СЕЛСКИ МРЕЖИ („НСМ“) (ЧЛЕН 60)

Когато държавите-членки се възползват от възможността, предвидена по силата на втората алинея от член 66, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, годишните доклади за напредъка по специфичните програми включват:

- а) описание на процедурите за създаването и дейността на националните селски мрежи,
- б) текущия етап от изпълнението на плана за действие,
- в) финансова таблица, която отразява финансовото изпълнение на програмата и разграничава елементите, обхванати от букви а) и б) от член 68, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1698/2005:

Видове разходи за НСМ	Годишен размер на изплатените средства — година n	Кумулативен размер на изплатените средства от 2007 г. до годината N
а) за дейността на структурата на националната селска мрежа		
б) за изпълнението на плана за действие на националната селска мрежа		
Общо		

- г) информацията, обхваната от точки 4—7 от част А на настоящото приложение — по целесъобразност.

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

СПИСЪК НА ОБЩИТЕ БАЗОВИ ПОКАЗАТЕЛИ, ИЗХОДНИ ПОКАЗАТЕЛИ, ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ И ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

1. ОБЩИ БАЗОВИ ПОКАЗАТЕЛИ

1. Базови показатели свързани с целите

ОС		Показател	
Хоризонтални	(*) 1	Икономическо развитие	
	(*) 2	Заетост	
	(*) 3	Безработица	
ОС 1 Подобряване конкурентоспособността на секторите на селското и горското стопанство	(*) 4	Професионално обучение и образование	
	5	Възрастова структура в селското стопанство	
	(*) 6	Производителност на труда в селското стопанство	
	7	Формиране на брутни фиксирани капитал в селското стопанство	
	8	Развитие на заетостта в първичния преработвателен сектор	
	9	Икономическо развитие в първичния преработвателен сектор	
	(*) 10	Производителност на труда в хранителната промишленост	
	11	Формиране на брутни фиксирани капитал в хранителната промишленост	
	12	Развитие на заетостта в хранителната промишленост	
	13	Икономическо развитие в хранителната промишленост	
	(*) 14	Производителност на труда в горската промишленост	
	15	Формиране на брутни фиксирани капитал в горската промишленост	
	16	Значение на полупазарните стопанства в новите държави-членки	
	ОС 2 Подобряване на околната среда и ландшафта чрез мерки за стопанисване на земята	(*) 17	Биоразнообразие - Популации от птици, обитаващи обработваеми земи
		(*) 18	Биоразнообразие - Обработваеми и горски земи с висока природна стойност
		19	Биоразнообразие - Състав на дървесните видове
(*) 20		Качество на водите - Брутен баланс на съдържащи се хранителни вещества	
21		Качество на водите - Замърсяване с нитрати и пестициди	
22		Почви - Райони в риск от ерозия на почвата	
23		Почви - Органично земеделие	
(*) 24		Промяна на климата - Производство на енергия от възобновяеми източници в селското и горското стопанство	
25		Промяна на климата - ИЗП за енергия от възобновяеми източници	
26		Промяна на климата/качество на въздуха - газови емисии от селското стопанство	
ОС 3 Подобряване качеството на живота в селските райони и насърчаване разнообразяването на икономическите дейности		(*) 27	Земеделски производители с друга носеща приходи дейност
	(*) 28	Развитие на заетостта в неземеделския сектор	
	(*) 29	Икономическо развитие в неземеделския сектор	
	(*) 30	Развитие на самостоятелната заетост	
	31	Туристическа инфраструктура в селските райони	
	(*) 32	Използване на Интернет в селските райони	
	(*) 33	Развитие на сектора на услугите	
	34	Нетна стойност на миграцията	
	(*) 35	Учене през целия живот в селските райони	
	Leader	(*) 36	Развитие на местни групи за действие

(*) Отнася се за показателите LEAD в рамките на националната стратегия и стратегическия мониторинг, предвидени в член 11, параграф 3, буква в) и член 13, параграф 2, буква А) от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

2. Базови показатели свързани с контекста

ОС		Показател
Хоризонтални	1	Обозначаване на селските райони
	2	Значение на селските райони
ОС 1 Подобряване конкурентопособността на секторите на селското и горското стопанство	3	Използване на земеделската земя
	4	Структура на земеделските стопанства
	5	Структура на горските стопанства
	6	Производителност на горите
ОС 2 Подобряване на околната среда и ландшафта чрез мерки за стопанисване на земята	7	Земна покривка
	8	По-необлагодетелствани райони
	9	Райони с екстензивно земеделие
	10	Райони по Natura 2000
	11	Биоразнообразие - защитени гори
	12	Развитие на горските райони
	13	Здраве на горската екосистема
	14	Качество на водите
	15	Водоползване
	16	Защитни гори по отношение предимно на почви и води
ОС 3 Подобряване качеството на живота в селските райони и насърчаване разнообразяването на икономическите дейности	17	Плътност на населението
	18	Възрастова структура
	19	Структура на икономиката
	20	Структура на заетостта
	21	Дълготрайна безработица
	22	Равнище на образованието
	23	Интернет инфраструктура

II ОБЩИ ИЗХОДНИ ПОКАЗАТЕЛИ

ОС 1 ПОДОБРЯВАНЕ КОНКУРЕНТОПОСОБНОСТТА НА СЕКТОРИТЕ НА СЕЛСКОТО И ГОРСКОТО СТОПАНСТВО

Код	Мярка	Изходни показатели (*)
111	Професионално обучение и информационни дейности	— Брой участници в обученията — Брой дни обучение
112	Установяване на млади земеделски производители	— Брой подпомогнати млади земеделски производители — Общ обем на инвестициите
113	Ранно пенсиониране	— Брой рано пенсионирали се земеделски производители — Брой рано пенсионирали се работници в земеделски стопанства — Брой освободени хектари
114	Използване на консултантски услуги	— Брой подкрепени земеделски производители — Брой подкрепени горски стопани
115	Управление на стопанства, възстановяване на стопанства и консултантски услуги	— Брой новоучредени услуги по управление на стопанства, възстановяване на стопанства и консултантски услуги
121	Модернизация на земеделските стопанства	— Брой земеделски стопанства, получили инвестиционна подкрепа — Общ обем на инвестициите

(*) За всяка мярка се посочва броя на получените заявления и броя на одобрените заявления.

Код	Мярка	Исходни показатели (*)
122	Подобряване икономическата стойност на горите	— Брой горски стопанства, получили инвестиционна подкрепа — Общ обем на инвестициите
123	Добавяне на стойност към земеделските и горски продукти	— Брой предприятия, получили подкрепа — Общ обем на инвестициите
124	Сътрудничество за разработка на нови продукти, процеси и технологии в земеделието, храните и горското стопанство	— Брой инициативи за сътрудничество, получили подкрепа
125	Инфраструктура, свързана с развитието и адаптирането на земеделието и горското стопанство	— Брой операции, получили подкрепа — Общ обем на инвестициите
126	Възстановяване на селскостопанския производствен потенциал, разрушен от природни бедствия, и въвеждане на подходящи превантивни мерки	— Площи разрушена земеделска земя, получили подкрепа — Общ обем на инвестициите
131	Адаптиране към стандартите, основани на законодателство на Общността	— Брой бенефициери
132	Участие на земеделски производители в схеми за качество на храните	— Брой получили подкрепа земеделски стопанства, които участват в схема за качество
133	Дейности по информация и насърчаване	— Брой подкрепени дейности
141	Полупазарни стопанства	— Брой полупазарни земеделски стопанства, получили подкрепа
142	Групи производители	— Брой групи на производители, получили подкрепа — Оборот на групи на производители, получили подкрепа

(*) За всяка мярка се посочва броя на получените заявления и броя на одобрените заявления.

ОС 2 ПОДОБРЯВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ЛАНДШАФТА ЧРЕЗ МЕРКИ ЗА СТОПАНИСВАНЕ НА ЗЕМЯТА

Код	Мярка	Исходен показател (*)
211	Плащания за неблагоприятни природни условия на земеделски производители в планински райони	— Брой земеделски стопанства в планински райони, получили подкрепа — Земеделска земя в планински райони, получила подкрепа
212	Плащания на земеделски производители в области с неблагоприятни природни условия, различни от планинските райони	— Брой земеделски стопанства в области с неблагоприятни природни условия, различни от планински райони, получили подкрепа — Земеделска земя в области с неблагоприятни природни условия, различни от планински райони, получила подкрепа
213	Плащания по програма Натура 2000 и плащания, свързани с Директива 2000/60/ЕО	— Брой земеделски стопанства в райони по Натура 2000/Рамковата директива за водите, получили подкрепа — Земеделска земя в райони по Натура 2000/Рамковата директива за водите, получила подкрепа
214	Плащания за агроекология	— Брой земеделски стопанства и стопанства на други стопани, получили подкрепа — Общо площи, получили подкрепа за агроекология — Физически площи, получили подкрепа за агроекология по тази мярка — Общ брой договори — Брой дейности, свързани с генетични ресурси
215	Плащания за хуманно отношение към животните	— Брой земеделски стопанства, получили подкрепа — Брой договори за хуманно отношение към животните

(*) За всяка мярка се посочва броя на получените заявления и броя на одобрените заявления.

Код	Мярка	Изоходен показател (*)
216	Инвестиции в непроизводствени дейности	— Брой земеделски стопанства и стопанства на други стопани, получили подкрепа — Общ обем на инвестициите
221	Първоначално залесяване на земеделски земи	— Брой бенефициери, получили подкрепа за залесяване — Брой хектари залесена земя
222	Първоначално установяване на агро-лесовъдни системи върху земеделски земи	— Брой бенефициери — Брой хектари земя с установени агро-лесовъдни системи
223	Първоначално залесяване на неземеделски земи	— Брой бенефициери, получили подкрепа за залесяване — Брой хектари залесена земя
224	Плащания по програма Натура 2000	— Брой горски стопанства, получили подкрепа в район по Натура 2000 — Брой хектари горска земя в район по Натура 2000, получили подкрепа
225	Плащания за опазване на околната среда в горите	— Брой горски стопанства, получили подкрепа — Обща горска площ, получила подкрепа за опазване на околната среда в горите — Физическа горска площ, получила подкрепа за опазване на околната среда в горите — Брой договори
226	Възстановяване потенциала на горското стопанство и въвеждане на превантивни мерки	— Брой дейности за превенция/възстановяване — Площи увредени гори, получили подкрепа — Общ обем на инвестициите
227	Инвестиции в непроизводствени дейности	— Брой горски стопани, получили подкрепа — Общ обем на инвестициите

(*) За всяка мярка се посочва броя на получените заявления и броя на одобрените заявления.

ОС 3 ПОДОБРЯВАНЕ КАЧЕСТВОТО НА ЖИВОТА В СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ И НАСЪРЧАВАНЕ РАЗНООБРАЗЯВАНЕТО НА ИКОНОМИЧЕСКИТЕ ДЕЙНОСТИ

Код	Мярка	Изоходни показатели (*)
311	Разнообразяване чрез неземеделски дейности	— Брой бенефициери — Общ обем на инвестициите
312	Създаване и развитие на бизнес	— Брой подкрепени/създадени микропредприятия
313	Насърчаване на туристическите дейности	— Брой нови туристически дейности, получили подкрепа — Общ обем на инвестициите
321	Основи услуги за икономиката и селското население	— Брой дейности, получили подкрепа — Общ обем на инвестициите
322	Обновяване и развитие на селата	— Брой села, в които са осъществени дейности — Общ обем на инвестициите
323	Опазване и възстановяване на селското наследство	— Брой дейности за възстановяване на селското наследство, получили подкрепа — Общ обем на инвестициите
331	Професионално обучение и информация	— Брой икономически субекти участвали в дейности, получили подкрепа — Брой дни обучение, проведено за участниците
341	Придобиване на умения и съживяване за целите на подготовката и прилагането на стратегия за местно развитие	— Брой дейности по придобиване на умения и съживяване — Брой участници в дейностите — Брой подкрепени публично - частни партньорства

(*) За всяка мярка се посочва броя на получените заявления и броя на одобрените заявления.

ОС 4 LEADER

Код	Мярка	Исходни показатели (*)
41	Изпълнение на стратегии за местно развитие 411 — конкурентност 412 — околна среда/стопанисване на земята 413 — качество на живота/разнообразяване	— Брой местни групи за действие (МГД) — Общ размер на площта, обхваната от МГД (km ²) — Общ брой на населението в района на МГД — Брой проекти, финансирани от МГД — Брой бенефициери, получили подкрепа
421	Изпълнение на проекти за сътрудничество	— Брой проекти за сътрудничество — Брой МГД, участващи в сътрудничество
431	Ръководство на местните групи за действие, придобиване на умения, съживяване на територията, както е посочено в член 59	— Брой дейности, получили подкрепа

(*) За всяка мярка се посочва броя на получените заявления и броя на одобрените заявления

III ОБЩИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ

Ос/мярка	Показател
Подобряване конкурентноспособността на секторите на селското и горското стопанство	1) Брой участници успешно завършили обучение, свързано със селското и/или горското стопанство 2) Увеличение на брутната добавена стойност в стопанствата/предприятията, получили подкрепа 3) Брой стопанства/предприятия въвели нови продукти и/или нови техники 4) Стойност на селскостопанската продукция с етикет/стандарти за признато качество 5) Брой земеделски стопанства навлезли на пазара
Подобряване на околната среда и ландшафта чрез мерки за стопанисване на земята	6) Райони с успешно стопанисване, което допринася за: а) биоразнообразието и земеделска/лесовъдна дейност с висока природна стойност б) качество на водите в) промяна на климата г) качество на почвите д) избягване на маргинализацията и изоставяне на земите
Подобряване качеството на живота в селските райони и насърчаване разнообразяването на икономическите дейности	7) Увеличаване на неземеделската брутна добавена стойност на подкрепените видове стопанска дейност 8) Брутен брой създадени работни места 9) Допълнителен брой туристи 10) Население в селските райони, което се възползва от подобрените услуги 11) Увеличаване на проникването на Интернет в селските райони 12) Брой участници, които успешно завършват обучение

IV. ОБЩИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

	Показател
1	Икономически растеж
2	Създаване на работни места
3	Производителност на труда
4	Обръщане посоката на тенденцията за намаляване на биоразнообразието
5	Поддържане на обработваеми и горски земи с висока природна стойност
6	Подобряване качеството на водите
7	Допринасяне за борбата с промяната на климата